

UNIVERSITY OF KERALA

OUTCOME BASED SYLLABUS

FOR

**FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
BACHELOR OF ARTS
2022ADMISSION ONWARDS**

SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

**FACULTY OF ORIENTAL STUDIES
&
BOARD OF STUDIES IN SANSKRIT UG (PASS)**

केरलविश्वविद्यालयः

संस्कृतज्योतिषविभागः

ज्योतिषम् बि.ए. प्रक्रमः
2022 तमे वर्षे परिष्कृतः प्रयोजननिष्ठः सम्प्रदायः
पाठ्यविषयपुस्तिका

OUTCOME BASED SYLLABUS

Department of Sanskrit Jyothisha

University Kerala

2022

आमुखम्

भारतीयशास्त्राणि सर्वाण्यपि विशिष्टसूक्ष्मनिरीक्षणपरीक्षणमनोविशकलनेनैव विकासं प्राप्तानि सन्ति। शास्त्रस्य शास्त्रीयचिन्तनेन सह विश्वासमपि संयोज्य आचार्यैः ज्योतिःशास्त्रप्रमाणानि स्वीकृतानि। अपौरुषेयवेदानां षडङ्गेषु नेत्रस्थानीयं ज्योतिषम्। सर्वेन्द्रियाणां नयनं प्रधानमित्युक्तिरपि वर्तते। त्रिस्कन्धात्मकस्य ज्योतिःशास्त्रस्य गोलः गणितं प्रश्नः जातकं मुहूर्तः निमित्तम् इति षडङ्गानि सन्ति। खगोलीयज्योतिःपिण्डानां गति-विगति-स्थिति-कक्ष्या-युगादिव्यवस्थाकालमानानि च इदानीमपि लोकव्यवस्थायाः कृते महत्त्वपूर्णानि सन्तीत्यत्र कापि नास्ति चिन्ता। एतानि गणितस्कन्धावन्तर्भूतानि। संहिताशास्त्रोक्ता प्रक्रिया समस्तभूमण्डलस्योपरि सञ्जातघटनायाः मूल्याङ्गनं करोति। वृष्टिः अनावृष्टिः भूकल्पोल्कादयः संहितास्कन्धेन ज्ञायन्ते। होरास्कन्धे तु पूर्वजन्मनिर्कृतशुभाशुभकर्मणां शुभाशुभफलानि तथाइहजन्मनः आरभ्य आजीवनं शुभाशुभफलानि स्पष्टतया प्रकाशयन्ति।

शास्त्रस्यास्य प्रभावः सर्वैरपि ज्ञातव्यः। अस्य शास्त्रस्य निगूढतां ज्ञातुं संस्कृतपठनं अनिवार्यमेव। अतः एव पाठ्यक्रमे संस्कृतशिक्षणं निष्कर्षेण योजितं च। संस्कृताध्ययने ज्योतिःशास्त्राध्ययने च छात्राणां व्युत्पत्तिः अनुसन्धानप्रेरणा च अनेन पाठ्यक्रमेण भवेदिति न सन्देहलेशः।

डा. हरिनारायणन् एम्

विभागाध्यक्षः, संस्कृतज्योतिषविभागः

सर्वकारसंस्कृतमहाविद्यालयः, तिरुवनन्तपुरम्

CONTENTS

1. Programme Out comes (POs) of Kerala University for UG Programme.
2. Programme Specific Outcomes (PSOs) of UG Programme in Sanskrit Special Jyothisha
3. Scheme and Design-General Information
4. Pattern of question paper
5. Semester wise Course Details
6. Syllabus in Detail.
7. Guidelines for preparing and submitting project work

**PROGRAMME SPECIFIC OUT COMES OF SANSKRIT SPECIAL
JYOTHISHA PROGRAM**

- PSO1: Acquire the basic texts of Jyothisha and Sanskrit Language.
- PSO2: Analyse the Astrological and Astronomical Theories.
- PSO3: Efficiently converse with other related disciplines such as Vastu, Ayurveda, Thantra Etc.
- PSO4: Acquire the knowledge of the Panchanga Ganitha, Jataka Ganita and Calendar Preparation.
- PSO5: Acquire the knowledge of to be free downloaded Astrological and Astronomical Software for Jataka Ganitam Etc.
- PSO6: Acquire the Concept of traditional Astronomy and Astrology, Devaprasna Etc.
- PSO7: Acquire the Knowledge of Environmental Studies in Samhita
- PSO8: Acquire the Knowledge of Relationship between Planet and Human life.
- PSO9: Understand latitude and longitude identify land areas and understand the structure of the globe.
- PSO10: Acquire the knowledge of important of women life.

SCHEME AND DESIGN GENERAL INFORMATION

Name of Programme Jyothisha	:	Bachelor of Arts in Sanskrit Special
Duration of the Programme	:	6 semesters (3 Years)
Total number of courses	:	36
Number of Common courses	:	10 (6 English + 4 Adl. Language)
Number of Core courses	:	17 (including Choice based Course, Foundation course& Project)
Number of Complimentary Courses	:	8 (Jyothisha Dept. 4 + Other Dept 4)
Number of Open Courses	:	1
Total Credits	:	120
Credits for Common Course Language)	:	35 (21 for English + 14 for Addnl. Language)
Credits for Core Courses	:	61 (57+ 4 for Project)
Credits for Complimentary Course	:	22 (Dept 11 + Other Dept 11)
Credits for Open Courses	:	2
Total number of teaching hours/week	:	25
Total number of days/Semester	:	90

External assessment = End semester examination

Question pattern	Marks	No. of questions	Total marks
Objective type questions	1	10	10
Short answer questions	2	8 (Out of 12)	16
Short essays	4	6 (Out of 9)	24
Essays	15	2 (Out of 4)	30
Total			80

Mark distribution for each Cognitive Level:

1	Remember and understand	50%
2	Apply and analyze	30%
3	Evaluate and create	20%

UNIVERSITY OF KERALA
BA SANSKRIT SPECIAL JYOTISHA EXAMINATION
2022 ADMISSION ONWARDS
PATTERN OF QUESTION PAPER

Title : **SubjectCode** :
TIME : **3 Hrs.** **Total Marks** : **75**

देवनागरीलिपिमुपयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

PART-A

(Answer all Questions. Each Question carries 1 Mark) 10X1 = 10

- I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

PART-B

(Answer any 8 questions. Each question Carries 2 Marks) 8x2=16

- II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.

PART-C

(Answer any 6 questions. Each question carries 4 Marks)

6x4 =24

III. षण्णां प्रश्नानांपुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

PART-D

(Answer any 2 questions. Each question carries 15 Marks)

2x15 =30

III. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

32.

33.

34.

35.

**B.A. SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA COURSE STRUCTURE AND
MARK DISTRIBUTION**

**B.A. Degree Programme in Sanskrit Special Jyothisha
2022 Admission onwards**

Se m No	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
1	Language Course I (Eng. I)	EN.1111	English I	5	4
	Language Course II (Adl.Lang. I)	SK.1111. 1	Second language I	4	3
	Foundation Course I	EN 1121	English	4	2
	Core Course I	SJ.1141	Methodology of Astronomy and Astrology	6	5
	Complimentary Course I	SJ.1131	Introduction to Astronomy	3	3
	Complimentary Course II	SY.1132	Elementary Sanskrit Grammar	3	3
2	Language Course III (Eng. II)	EN 1211	English II	5	4
	Language Course IV (Eng. III)	EN 1212	English III	4	3
	Language Course V(Adl.Lang. II)	SK 1211.1	Second language II	4	3
	Core Course II	SJ.1241	Jyōtirvijñānīyam	6	4
	Complimentary Course III	SJ.1231	Samhitāvijñānam	3	3
	Complimentary Course IV	SN.1232	Padārthavijñānam	3	3

**B.A. SANSKRIT SPECIAL JYOTISHA COURSE STRUCTURE AND
MARK DISTRIBUTION**

**B.A. Degree Programme in Sanskrit Special Jyothisha
2022 Admission onwards**

Sem no	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
3	Language CourseVI(Eng IV)	EN.1311	English IV	5	4
	Language CourseVII(Adl lang III)	SK.1311 .1	Second Language III	5	4
	Foundation course II	SJ.1321	Calculation of Pañcānga and Astro Informatics	4	3
	Core Course III	SJ.1341	Muhūrtacintanam	5	4
	Complimentary Course V	SJ.1331	Praśnaparicintanam	3	3
	Complimentary Course VI	SV.1332	Āstika-Nāstika-Darśanāni	3	2
4	Language CourseVIII(Eng. V)	EN.1411	English V	5	4
	Language CourseIX(Adl. lang IV)	SK.1411 .1	Second Language III	5	4
	Core course IV	SJ.1441	Vyāvahārikagaṇitam	5	4
	Core Course V	SJ.1442	Birth and Environmental Studies	4	3
	Complimentary Course VII	SJ.1431	Siddhāntavicārah	3	2
	Complimentary CourseVIII	SS.1432	Sāhityasōpānam	3	3

**B.A. SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA COURSE STRUCTURE AND
MARK DISTRIBUTION**

**B.A. Degree Programme in Sanskrit Special Jyothisha
2022 Admission onwards**

Sem no	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
5	Core course VI	SJ.1541	Grahayōgavicārah	4	4
	Core course VII	SJ.1542	Bhāratīyakālagaṇāsa mpraḍāyah	4	4
	Core course VIII	SJ.1543	Grahāṇam Bhāvāśrayacintanam	3	2
	Core course IX	SJ.1544	Gaṇitantram	4	3
	Core course X	SJ.1545	Strīmahimāvicārah	4	3
	Open course	SJ.1551	Applied Astrology	3	2
	Project	SJ.1646	To be submitted at the end of 6 th Semester	3	2
6	Core course XI	SJ.1641	GrahāṇāmRaśyāśray aphalanirūpaṇam	5	4
	Core course XII	SJ.1642	Bhūgōlaparijñanam	5	4
	Core course XIII	SJ.1643	Cikitsājyōtiṣam	5	4
	Core course XIV	SJ.1644	Gōcarabalavijñanam	4	3
	Core course XV	SJ.1645	Vāstuvidyā	3	3
	Project	SJ.1646	To be submitted at the end of 6 th Semester	3	2
Total (Semester 1-6)				150	120

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	I	Course Title	Core Course I	5	4
		Course Code	SJ.1141		
		Name of the Course	Methodology of Astronomy and Astrology (ज्योतिषशास्त्रपठनप्रविधिः)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to

1. ज्योतिषाध्ययनक्रमम् आवश्यकतां च अवगच्छति।
2. वेदवेदाङ्गविद्यासु ज्योतिषस्य स्थानं जानाति।
3. राशिनक्षत्रग्रहसम्बन्धं विवेचयति।
4. ग्रहस्फुटात् षड्वर्गानयनसामर्थ्यं प्राप्नोति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	वेदाङ्गेषु ज्योतिषस्य स्थानम्। ज्योतिषशास्त्रस्वरूपम्, त्रिस्कन्धात्मकत्वम्, षडङ्गत्वम्, पञ्चसिद्धान्ताश्च।	प्रश्नमार्गः, प्रथमाध्यायः, 1 - 12 श्लोकाः।	20
II	आचार्यवराहमिहिरपरिचयः, होराशब्दार्थश्च, राशीनामानि, नक्षत्रविन्यासः, राशिस्वरूपाणि।	बृहज्जातकम्, 1-5 श्लोकाः।	15
III	राश्याधिपत्यम्, राशीनां चरादिसंज्ञाः, स्वभावाः वर्णाः षड्वर्गाः।	बृहज्जातकम्, 6-20 श्लोकाः।	20
IV	ग्रहाणां परिचयः, स्वरूपम्, कारकत्वम्, ग्रहमैत्री, बलाबलम्।	बृहज्जातकम्, द्वितीयाध्यायः।	25

Books for Additional Reference

1. लघुजातकम्
2. भारतीयज्योतिषशास्त्रस्येतिहासः।
3. ज्योतिषप्रवेशिका।
4. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्।
5. फलदीपिका
6. बृहत्संहिता।

Activities, learning resources and assessments: (suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

EVALUATION PROCESS

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

FIRST SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
SJ.1141

Methodology of Astronomy and Astrology
(ज्योतिषशास्त्रपठनप्रविधिः)

(ERT—प्रश्नमार्गः प्रथमाध्याये आद्याः 12 श्लोकाः, बृहज्जातकम् 1-2 अध्यायौ)

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. बृहज्जातकस्य कर्ता कः?
2. कति राशयः सन्ति?
3. बुधस्य उच्चक्षेत्रं किम् ?
4. ज्योतिषशास्त्रस्य प्रमाणस्कन्धः कः?
5. एकस्मिन् राशौ कति नवांशाः सन्ति?
6. वेदस्य चक्षुस्स्थानं कस्य वेदाङ्गस्य?
7. बुधस्य मूलत्रिकोणराशिः कः?
8. वेदाङ्गानां सङ्ख्या का ?
9. कालविधानशास्त्रं किम्?
10. सूर्यपुत्रः ग्रहः कः?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. ज्योतिषे षडङ्गानि।
12. ओजराशयः ।
13. नव ग्रहाः।
14. ग्रहाणाम् उच्चराशयः।
15. प्रमाणस्कन्ध ।
16. पृष्टोदयराशयः।
17. पापग्रहाः।

18. केन्द्रफणपरादिराशयः।

19. लग्नम् ।

20. शीर्षोदयराशयः।

21. तिथयः।

22. होराशब्दार्थः।

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. राशिषु नक्षत्रविन्यासः ।

24. कालपुरुषस्य अङ्गकल्पना।

25. ग्रहाणां वर्णाः।

26. ग्रहाणां मूलत्रिकोणराशयः।

27. राशिस्वरूपम्।

28. ज्योतिषशास्त्रे गणितस्य प्राधान्यम् ।

29. ग्रहाणां स्वरूपम्।

30. ग्रहाणां राशीनां च प्रागादिदिक्।

31. ज्योतिषस्य षडङ्गानि।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. ज्योतिषशास्त्रस्य स्वरूपम्।

33. ग्रहाणां मूलत्रिकोण-उच्चनीचराशयः के? विशदयत।

34. ग्रहाणां शत्रुमित्रसमनिरूपणम्।

35. षड्वर्गाः के ? त्रयाणां सोदाहरणचित्रणं कुरुत ।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	I	Course Title	Complementary Course I	3	2
		Course Code	SJ.1131		
		Name of the Course	Introduction to Astronomy (ज्योतिषशास्त्रप्रवेशः)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. पञ्चाङ्गपरिचयं प्राप्नोति।
2. ज्योतिषशास्त्र-संस्कृतसम्बन्धम् अवगच्छति।
3. संस्कृतेन आशयानां स्वीकरणाय अभिव्यञ्जनाय च शक्तिं सम्पादयति।
4. संस्कृतेन वाक्यरचनासामर्थ्यं सिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	पञ्चाङ्गपरिचयः	शिशुबोधः- आद्याः नव कारिकाः (दैवज्ञकलाधरशर्मा)	25
II	नामपदानि - पुंलिङ्गशब्दाः - अ-इ-उ-ऋ-तकारान्ताः। स्त्रीलिङ्गशब्दाः - आ- ईकारान्ताः। नपुंसकलिङ्गशब्दाः-अकारान्ताः। त्रिषु लिङ्गेषु सर्वनामशब्दाः - तद्, यद्, एतद्, किम्, अस्मद्, युष्मद् शब्दाः।	रूपचन्द्रिका- प्रसक्तभागाः (चौखम्बा, वाराणसी)	25
III	क्रियापदानि- भू, अस्, गम्,	रूपचन्द्रिका-प्रसक्तभागाः	20

	पठ्, कृञ्, स्था, क्रीड् एतेषां धातूनां लट्, लङ्, लृट्, लोट्, विधिलिङ्-रूपाणि।	(चौखम्बा, वाराणसी)	
IV	प्रश्नवाचकशब्दाः- किम्, कुत्र, कति, कदा, कुतः, कथम्, किमर्थम्, वा।	अभ्यासपुस्तकम् - प्रसक्तभागाः (संस्कृतभार ती)	10

Books for Additional Reference

1. प्रथमा दीक्षा
2. पञ्चाङ्गविज्ञानम्
3. पञ्चाङ्गबोधः
4. धातुरूपनन्दिनी
5. विभक्तिवल्लरी
6. Android app – Vibhakti Pratyaya

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FIRST SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ 1131

Introduction to Astronomy

(ज्योतिषशास्त्रप्रवेशः)

(ERT.शिशुबोधःआद्याःनवकारिकाः,रूपचन्द्रिका,अभ्यासपुस्तकम्)

Time: **3.00 Hrs**

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. वृक्षे इत्यस्य अन्त-लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।
2. बालकाय इत्यत्र का विभक्तिः ?
3. कति विभक्तयः सन्ति ?
4. वर्तमानकालार्थे कः लकारः ?
5. पठ् धातोः लट्-प्रथमपुरुष-बहुवचनरूपं किम् ?
6. उचितां विभक्तिं योजयत। छात्रः..... (पाठः) पठति।
7. उचितां विभक्तिं योजयत। लता (लेखनी) पत्रं लिखति।
8. स्थिरकरणानि कानि ?
9. कति नित्ययोगाः सन्ति?
10. पापवाराः कति?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. गम् धातोः लट् उत्तमपुरुषरूपाणि लिखत।
12. छात्राः विद्यालयं गच्छति।शुद्धीकुरुत?
13. अस्मद् शब्दस्य सप्तम्यां रूपाणि कानि।
14. वर्तमानकालार्थसूचकलकारः कः
15. अस्ति इत्यस्य धातुःकः।
16. स्थिरकरणानि कानि
17. शुभवाराःके ।
18. कदा उपयुज्य वाक्यं रचयत।
19. सिंहराशेरधिपःऋषिः। प्रश्नवाक्यं लिखत

20. अश्विनी नक्षत्रस्य देवता का
21. रविशब्दस्य प्रथमा बहुवचनम्
22. तिथ्यर्धं किम्

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. 'गम्' धातोः वर्तमानकालरूपाणि।
24. 'पठ्' धातोः वर्तमानकालरूपाणि।
25. 'रवि' शब्दस्य विभक्तिरूपाणि ।
26. 'गुरु' शब्दस्य विभक्तिरूपाणि।
27. सप्तककारान् उपयुज्य प्रश्नवाक्यं रचयत।
28. तिथयः।
29. वाराधिपाः।
30. नक्षत्राणि।
31. नित्ययोगाः।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. चन्द्र, रवि, होरा, घटी इत्येतेषां विभक्तिरूपाणि।
33. ज्योतिषशास्त्रस्य स्वरूपं पञ्चाङ्गस्य परिचयः च।
34. द्वादशराशिषु नक्षत्रविन्यासक्रमः।
35. संस्कृतभाषायाः महत्त्वम्।

Program	Semeste	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	I	Course Title	Complementary Course II	3	2
		Course Code	SY 1132		
		Name of the Course	Elementary sanskrit grammar (प्राथमिकसंस्कृतव्याकरणम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to

1. व्याकरणशास्त्रस्य सामान्यपरिचयः प्राप्यते।
2. व्याकरणशास्त्रनियमाः अवबुध्यन्ते।
3. सन्धिभेदान् जानाति।
4. सन्धिकरणे विच्छेदे च निपुणो जायते।
5. कारकाणि अधिकृत्य जानाति।
6. विभक्तीनां सामान्यज्ञावं सम्पादयति।
7. अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्य प्रक्रियाम् अवगच्छति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	व्याक्रियन्तेव्युत्पाद्यन्ते, शब्दाः अनेनेति- शब्दज्ञानजनकं व्याकरणम्। अनुशिष्यन्ते = अपशब्देभ्यो विविच्य कथ्यन्ते, साधु शब्दा अनेनेत्यनुशासनं नाम- सूत्र- वार्तिक-भाष्य- व्याख्यानादिस्वरूपं शास्त्रम्। मुखं व्याकरणम् स्मृतम् इति कारिकायाः अध्ययनम्। सूत्रलक्षणम्। सामान्यपरिचयः। सूत्रवार्तिकभाष्याणां निर्वचनम्। संज्ञाप्रकरणम्।	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, इन्दुमतीसंस्कृतहिन्दीव्याख्या, चौखम्बा कृष्णदास् अकादमी, वाराणसी 2013 (प्रस्तावना- पु.सं-1-10 Relevant part) लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्यासहिता, शिवालिक् प्रकाशन, दिल्ली, 2010. (संज्ञाप्रकरणम्।)	20

II	अच्सन्धिप्रकरणम्।	लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक् प्रकाशन, दिल्ली, 2010.	20
III	हल्सन्धि- विसर्गसन्धिप्रकरणे, कारकप्रकरणं च।	लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक् प्रकाशन, दिल्ली, 2010.	20
IV	अजन्तपुलिङ्ग-राम-शब्दस्य प्रक्रिया।	लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक् प्रकाशन, दिल्ली, 2010.	20

Books for Additional Reference

सन्धि:- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

कारकम्- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- सूत्रोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers : 10 Marks

Assignment/Seminar : 5 Marks

Attendance : 5 Marks

- 80 % End Semester Assessment

Written examination : 80 Marks (3 hours)

UNIVERSITY OF KERALA
First Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.
Complimentary Course- II
SY 1132 – ELEMENTARY SANSKRIT GRAMMAR
(2020 Admission Onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10×1=10)

1. एच् प्रत्याहारे कति वर्णाः सन्ति ?
2. गुणसंज्ञाविधायकसूत्रं किम् ?
3. केषां वर्णानां वृद्धिसंज्ञा विधीयते ?
4. धातुसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
5. सच्चित् इत्यत्र पदच्छेदः कः ?
6. कर्मसंज्ञा केन सूत्रेण विधीयते ?
7. सम्प्रदाने का विभक्तिः विधीयते ?
8. रामशब्दस्य प्रथमाविभक्तिबहुवचने कः प्रत्ययः ?
9. व्याकरणशब्दस्य निर्वचनं किम् ?
10. अपायः इत्यस्य अर्थः कः ?

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

11. आधारोऽधिकरणम् इति सूत्रस्य अर्थः कः ?
12. सुप् प्रत्ययाः के ?
13. वेदाङ्गानि कानि ?

14. माहेश्वरसूत्राणि लिखत ।
15. आदिरन्त्येन सहेता इति सूत्रं व्याख्यात ।
16. स्तोः श्रुना श्रुः इति सोदाहरणं व्याख्यात ।
17. सूत्रलक्षणं किम्?
18. ऋलृवर्णयोर्मिथः सावर्ण्यं वाच्यम् इति वार्तिकस्य प्रयोजनं किम् ?
19. दैत्य + अरिः ससूत्रं सन्धत्त ।
20. अनामनवतिनगरीणामिति वाच्यम् इति वार्तिकं व्याख्याय उदाहपणं प्रदर्शयत ।
21. आभ्यन्तरप्रयत्नाः के ?
22. रामेण बाणेन हतो बाली इति वाक्यं कारकप्रकरणानुसारं व्याख्यात ।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा।
24. रो रि।
25. डमो ह्रस्वादचि डमुणित्यम्।
26. झरो झरि सवर्णे।
27. सुधी+ उपास्यः।
28. विष्णुः + त्राता।
29. हरिम् + वन्दे।
30. पुनर् + रमते।
31. गो + इन्द्रः।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् इति सूत्रं व्याख्याय वर्णानां स्थानप्रयत्नादिकं विशदयत ।
33. कारकाणि विशदयत।
34. अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्य प्रक्रियाः विशदयत।
35. अचसन्धिविधायकानि पञ्चसूत्राणि सोदाहरणं विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	II	Course Title	Core Course II	6	4
		Course Code	SJ 1241		
		Name of the Course	JYŌTIRVIJĀNĀNĪYAM (ज्योतिर्विज्ञानीयम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. केरलीयज्योतिषपारम्पर्यम् अवगच्छति।
2. दैवज्ञलक्षणम् —तत्कृत्यम् — पृच्छककृत्यं च जानाति।
3. शुभाशुभसमयनिरूपणज्ञानं अर्जयति।
4. प्रश्नविज्ञानसामर्थ्यं प्राप्नोति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	ज्योतिषशास्त्राधिकारी - दैवज्ञलक्षणम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 13-18 श्लोकाः।	20
II	गणितभेदाः, ज्योतिषशास्त्रपाठारम्भः, जातकप्रश्नविभागः, प्रश्नस्य प्राधान्यम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 19-47 श्लोकाः।	20
III	दैवज्ञकृत्यम्, आरूढविधिः, फलनिर्देशक्रमः।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, द्वितीयाध्यायः 1-13 श्लोकाः।	20
IV	शुभाशुभसमयनिरूपणम्, श्वासगतिनिरूपणम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, द्वितीयाध्यायः 14-65 श्लोकाः।	20

Books for Additional Reference

1. सारावली
2. प्रश्नानुष्ठानपद्धतिः।
3. कृष्णीयम्
4. प्रश्नरीतिः।
5. प्रश्नकौतुकम्
6. देवप्रश्नः।

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

SECOND SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ-1241.

JYOTIRVIJNANIYAM

ज्योतिर्विज्ञानीयम्

(ERT. प्रश्नमार्गः प्रथमद्वितीयाध्यायौ निर्दिष्टभागाः)

Time: 3 Hors

Max.Marks: 80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

- 1.प्रश्नवाक्यं स्वराद्यं चेत् फलं किम्?
- 2.कति सिद्धान्ताः?
3. प्रश्नमार्गस्य कर्ता कः?
- 4.रिक्तातिथयः काः?
- 5.शुभवारेषु श्वासगतिःकुत्र शुभा भवति?
- 6.वामनाडी का?
- 7.पूर्वदिक् योनिःका?
- 8.ग्रहगणितस्य कति भेदाः?
- 9.विवादे द्यूतयुद्धे च स्नानभोजनमैथुने का नाडी प्रशस्यते?
10. अग्निकोणे कःराशिः वर्तते?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. जातकप्रश्नचिन्तयोःवैशिष्ट्यं लिखत?
- 12.अङ्गस्पर्शवशात् आरूढनिर्णयं विलिखत?
- 13.कैःज्योतिःशास्त्रमध्येतव्यम्? अध्ययनफलं किम्?
- 14.दैवज्ञलक्षणं लिखत?
- 15.ग्रहगणितस्य भेदानधिकृत्य लिखत?
- 16.वराहहोराप्राधान्यमधिकृत्य लिखत?
17. कर्मणां द्वैविध्यं विलिखत?

18. पृच्छादिनप्राधान्यं विशदयत?
19. कीदृशे देशे स्थित्वा पृच्छति चेत् शुभफलं जनयति?
20. सूर्यादि वारेषु श्वासस्य प्रतिकूलताफलं लिखत?
21. प्रागादिदिक्षु मूर्धादि-अङ्गेषु स्थिताः योनिविन्यासाः कथमिति विशदयत?
22. अनिष्टभावाः के?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. सन्तानप्रश्ने शुभनिमित्तानि लिखत?
24. बालान्नवर्ज्यताराः ?
25. सूर्यादिवासरेषु श्वासगतिप्रतिकूलता चेत् फलानि कानि?
26. प्रश्नवाक्यं कथं भवेत् शुभाशुभफलम् इति लिखत?
27. प्रश्नवाक्येन गणनिर्णयं, देवताश्च लिखत?
28. अशुभदेशाः के ?
29. पृच्छककृत्यं ?
30. प्रश्नः अशुभप्रदः स्यात् कदा ?
31. पृच्छासमये दैवज्ञेन ज्ञातव्यानि कार्याणि ?

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. प्रश्ने शुभसूचकशकुनसमूहं लिखत ?
33. प्रश्नशास्त्रस्य महत्त्वं प्रयोजनं च लिखत ?
34. आरूढविधिं विशदयत ?
35. प्रश्नाक्षरचिन्तां सोदाहरणम् उपन्यस्यत?

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	II	Course Title	Complementary Course III	3	3
		Course Code	SJ 1231		
		Name of the Course	SAMHITĀVIJÑĀNAM (संहिताविज्ञानम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. पर्यावरणसंरक्षणम् अधिगच्छति।
2. वृक्षसंरक्षणज्ञानं प्राप्नोति।
3. संस्कृतभाषाप्रयोगकौशलं प्राप्नोति।
4. भाषान्तरीकरणे सामर्थ्यं जनयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	वृक्षसंरक्षणं प्राचीनभारते।	बृहत्संहिता, वराहमिहिरः, वृक्षायुर्वेदाध्यायः	30
II	अत्र, तत्र, कुत्र, पुरतः, पृष्ठतः, समयः, ह्यः, परह्यः, कदा, गत-आगामि।	अभ्यासदर्शिनी, संस्कृतभारती अध्यायौ 5,8	15
III	तः पर्यन्तम्, इति, च, अपि, एव, उपसर्गाः, क्त्वा, ल्यप्, अपेक्षया, तुमुन्, विशेषणविशेष्यभावः।	अभ्यासदर्शिनी, संस्कृतभारती अध्यायाः 16 तः 22 पर्यन्तम्।	15
IV	अतः, यतः, यः-सः, या-सा, यत्-तत्, यथा-तथा, यत्र-तत्र, यद्यपि-तथापि, यावत्- तावत्, यदा-तदा, यदि-तर्हि, चेत्-नोचेत्, चित्, चना।	अभ्यासदर्शिनी, संस्कृतभारती अध्यायाः 23,25,26,28,29	20

Books for Additional Reference

1. नारदसंहिता।
2. कृषिपराशरः।

3. भृगुसंहिता
5. प्रथमा दीक्षा

4. सम्भाषणसोपानम्
6. Android app– Samskrit Tutorial

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- संस्कृतं प्रति परिभाषाभ्यासः (Translate to Sanskrit)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

SECOND SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ-1231

SAMHITAVIJANAM

संहिताविज्ञानम्

(ERT.बृहत्संहिता -वृक्षायुर्वेदाध्यायःअभ्यासदर्शिनी)

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

- 1.बृहत्संहितायाःकर्ता कः?
2. जलप्रान्तेषु कान् विनिवेशयेत् ?
- 3.भूमौ प्रथमं कान् वपेत् ?
- 4.मङ्गल्याःवृक्षाः के?
- 5.8.30 सूचितं समयं अक्षरैःलिखत
- 6.अद्य बुधवासरःश्वःकःवासरः
- 7.भवतःगृहं -----अस्ति ? (कुत्र /कः)
8. सुनामीवर्षे अभवत् (गत /आगामि)
- 9.गच्छति इत्यस्य क्तवान्तरूपं किम् ?
- 10.....बालकः (उत्तमः/उत्तमा/उत्तमम्)

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

- 11.कस्मिन् ऋतौ शाखान् स्थापयेत् ?
- 12.अनूपदेशजाःवृक्षाःकति?
- 13.वृक्षयोरन्तरं कतिहस्ताःउत्तमम् ?
- 14.दैवज्ञःउषसि उत्तिष्ठति ।निजां देवतां वन्दते (ल्यबन्तमुपयुज्य वाक्ययोजनं कुरुत)
15. सङ्ख्यावाचकं लिखत -55,32,12,74
- 16.रामः गच्छति।कृष्णः गच्छति।(अपि उपयुज्य वाक्यं योजयत)
17. व्याघ्रःआगच्छति ।वालकः धावति।(यदा - तदा उपयुज्य वाक्यं योजयत)
18. चित्रा सम्यक् गायति।(कथम् उपयुज्य प्रश्नवाक्यं लिखत)
19. रविः मीने तिष्ठति ।रेखाङ्कितपदं उत्तरं कर्तुं प्रश्नवाक्यं लिखत ।

20.----- (उत्तमः) बालिकाभिःविशेष्याणां लिङ्गवचनविभक्त्यनुगुणं पूरयत)

21. अद्य मम गृहं -----अतिथिःआगतवान् ।कश्चित् /केचित्)

22. समयःअस्ति चेत् अहम् आगच्छामि(यदि –तर्हि)

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. “कर्ममेतत् प्रथमं भुवि “ विशदयत

24. धूपिता च सततं हरिद्रया –कथम् ?

25. मृदुनक्षत्राणि कानि ?

26. उपवनविनोदे प्रतिपादितानि बीजरहितफलानि।

27. उपसर्गनियमान् लिखत ।

28. पञ्चवाक्यानि लिखत (अत्र, तत्र, कुत्र, पुरतः, पृष्ठतः)

29. यः-सः यथा-तथा उपयुज्य वाक्यानि लिखत?

30. उपसर्गाणां नामानि लिखत ?

31. तः-पर्यन्तं उपयुज्य वाक्यद्वयं लिखत ?

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. वृक्षरोपणविधिं विशदयत।

33. वृक्षरोगपरिपालनं कथमिति समर्थयत।

34. विशेषणविशेष्ययोः त्रिविधसम्बन्धम्।

35. संस्कृतभाषायाः महत्त्वम्।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	II	Course Title	Complementary Course IV	3	3
		Course Code	SN 1232		
		Name of the Course	PADĀRTHAVIJĀNĀM (पदार्थविज्ञानम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. भारतीयदर्शनानां विशिष्य न्यायवैशेषिकयोः सामान्यपरिचयं प्राप्नोति ।
2. पदार्थानां विभागम् उपविभागं च अवगच्छति ।
3. द्रव्यादीनां स्वरूपं लक्षणं च जानाति ।
4. न्यायमते प्रमाणलक्षणं विभागं च सामान्यतः अवगच्छति ।
5. प्रत्यक्षप्रमाणस्वरूपम् अवगच्छति ।
6. अनुमानप्रक्रियाम् अवगच्छति ।
7. उपमानस्य शब्दस्य च प्रक्रियाम् अवगच्छति ।
8. ज्योतिश्शात्रपठने अनुमानस्य प्रसक्तिं जानाति ।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	आस्तिकनास्तिकदर्शनानां सामान्यपरिचयः। न्यायवैशेषिकयोः उत्पत्तिविकासौ, मुख्यग्रन्थाश्च।	तर्कसंग्रहः, अन्नंभट्टः, चौखम्बा,	15
II	सप्तपदार्थानां लक्षणं, विभागः, उपविभागश्च।	वाराणसी, 2005	25
III	प्रमाणानि - प्रत्यक्षम्, अनुमानम्, उपमानम्।		30
IV	शब्दप्रमाणम्।		10

REFERENCES

1. Tarkasangraha with Dipika of Annambhatta and Notes , Sri Raakrishna Math, Chennai, 2010.
2. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, विश्वनाथन्यायपञ्चाननः, चौखम्बा , वाराणसी ।
3. तर्कसंग्रहदीपिका- विवर्तनं, डा. टी. आर्यादेवी, केरला साहित्य अकादमी, अप्रैल-2009
4. Tarkasangraha of Annambhatta-English translation, V.N.Jha, Chinmaya Sodha Sansthan, 2006
5. Origin and Development of Vaisesika System, Ananthala Thekkur, 2008 Rs 1250
6. Outlines of Indian Philosophy, jadunath Sinha, New Central Book Agency, Culcutta, 1992, Rs 50

ADDITIONAL REFERENCES

7. <http://www.sanskrit.nic.in/DigitalBook/N/Vaisesikasutra.pdf>
8. <http://www.srimatham.com/uploads/5/5/4/9/5549439/nyayaphilosophy>.
9. <http://www.iep.utm.edu/nyaya/>

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- Assignments.
- Discussions on selected topics
- Class Tests

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

SECOND SEMESTER B A DEGREE EXAMINATION-2022

FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS

SANSKRIT SPECIAL NYAYA

COMPLEMENTARY COURSE-IV SN-1232

PADARTHAVIJNANAM (पदार्थविज्ञानम्)

(ERT- तर्कसंग्रहः)

TIME: 3.00 Hours

Total Marks: 80

सूचना- देवनागरीलिपिमुपयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि ।

I. एकेन पदेन वाक्येन वा उत्तरं लिखत ।

(10 x1 = 10)

1. वैशेषिकसूत्रस्य कर्ता कः ?
2. आप्तवाक्यं किम् ?
3. प्राच्यादिव्यवहारहेतुः कः ?
4. अयुतसिद्धः कः ?
5. -----शब्दः ।
6. कति आस्तिकदर्शनानि सन्ति ?
7. निश्चितसाध्याभाववान् कः ?
8. संयुक्तव्यवहारहेतुः कः ?
9. उपमितिकरणं किम् ?
10. चलनात्मकं.....।

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत ।

(8 x2 = 16)

11. संस्कारः।
12. गन्धः।
13. परिमाणम् ।
14. समवायिकारणम् ।

15. पदार्थाः कति, के च ते ?
16. नित्यद्रव्याणि कानि ?
17. योग्यता ।
18. ...पृथिवीलक्षणं किम् ?
19. द्रवत्वम् ।
20. विभागः ।
21. समवायः ।
22. मनः ।

III एकैकेन पुटेन षण्णामुत्तरं लिखत ।

(6 x4 = 24)

23. वाक्यार्थज्ञानहेतुः ।
24. पाकजगुणाः ।
25. षट् सन्निकर्षाः ।
26. तैजसविषयाः ।
27. त्रिविधं लिङ्गम् ।
28. प्रत्यक्षम् ।
29. अयथार्थज्ञानम् ।
30. उपमानप्रमाणम् ।
31. पञ्चकर्माणि ।

IV अधःप्रदत्तेषु द्वाधिकृत्य उपन्यस्यत

(2 x15 = 30)

32. चतुर्विंशतिगुणान् अधिकृत्य उपन्यस्यत ।
33. अभावस्य स्वरूपं विभागं च स्पष्टयत ।
34. अनुमानप्रमाणं विशदयत ।
35. हेत्वाभासानधिकृत्य उपन्यस्यत ।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	III	Course Title	Foundation Course II	4	3
		Course Code	SJ 1321		
		Name of the Course	CALCULATION OF PAÑCĀNGA AND ASTRO INFORMATICS (ज्योतिषशास्त्रसाङ्केतिकसङ्गणकविद्या)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. तन्त्रांशद्वाराग्रहस्फुटगणनाप्रकारम् अवगच्छति।
2. पञ्चाङ्गजातकयोः परिचयं प्राप्नोति।
3. पारम्पर्यपद्धत्या ग्रहस्फुटगणनापरिचयं सम्पादयति।
4. जातककुण्डलीनिर्माणसामर्थ्यं लभते।
- 5.

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	गणकतन्त्रद्वारा जातकगणनाप्रकाराणां परिचयः।	सम्बन्धजालपुटानि	10
II	पञ्चाङ्गजातकयोः विशेषपरिचयः	माधवीयम्, माधवाचार्यः, प्रथमाध्यायः।	30
III	पञ्चाङ्गमनुश्रित्य जातकगणनं तत्कालग्रहस्फुटानयनं च।	शुद्धदृग्गणितम्, वी.पी.के.पोतुवाल, मध्यमप्रकरणम्, श्लोकः 20, पुष्पवत्प्रकरणम्, अन्तिमं श्लोकद्वयम्,	20

IV	लग्नस्फुटानयनम् , जातकनिर्माणम्, दशादशापहारच्छि द्रानयनञ्च।	शुद्धदृग्गणितम्, वी.पी.के.पोतुवाल, प्रकीर्णप्रकरणम्, श्लोकः 5, 11, 12, 13, 14।	20
-----------	--	--	----

Books for Additional Reference

1. गणितनिर्णयः	2. पञ्चबोधः।
3. शिशुबोधः।	4. बृहज्जातकम्।
5. प्रादेशिकपञ्चाङ्गानि।	6. Astrological Software

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- जातकनिर्माणम् (Horoscope making)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

THIRD SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
SJ-1321

CALCULATIONS OF PANCANG AND ASTRO INFORMATICS

(ज्योतिषशास्त्रसाङ्केतिकसङ्गणकविद्या)

(ERT –माधवीयम् प्रथमोऽध्यायः, शुद्धदृग्गणिते निर्दिष्टभागाः)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

- 1.स्कन्धत्रये मुहूर्तः कस्मिन् अन्तर्भवति ?
2. कुजवारे गुलिकोदयनाडिका का?
- 3.प्रकाशकग्रहौ कौ ?
- 4.पातालस्थानं किम्?
- 5.अश्विनीनक्षत्रस्य देवता का?
- 6.शुद्धदृग्गणितस्य कर्ता कः?
- 7.रन्ध्रमिति कस्य भावस्य पर्यायः ?
- 8.जीवः इति कस्य ग्रहस्य पर्यायः ?
- 9.रविस्फुटम्-चन्द्रस्फुटम्..... ?
- 10.तिथ्यर्थ.....स्मृतम् ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. पुरुषग्रहाः के?
12. भद्रातिथयः काः?
13. पञ्चाङ्गानि कानि?
14. ज्योतिषशास्त्रस्य स्कन्धाः के?
15. चरकरणानिकानि ?

16. तिथिस्फुटं कथं निर्मायते?
17. स्थिरराशयः के ?
18. लग्नम् नाम किम् ?
19. करणं नाम किम् ?
20. कुजस्य स्वक्षेत्र-उच्चराशयः के?
21. शुभग्रहाः के?
22. वेदाङ्गानि कानि?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. विषघटिकाकालः कः?
24. नक्षत्राणां नामानि कानि?
25. राशिनामानि?
26. शिशोःजननं प्रातः9.30 समये। सूर्योदयःतु 6.15 समये। दिनगतनाडिकां निर्णयत?
28. षड्वर्गाः के?
29. नक्षत्रयोनयः?
30. लग्नम् –विशदयत ।
31. दिनमानं कथं निर्मायते

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. पञ्चाङ्गानि विशदयत ?
33. लग्नानयनप्रकारं सोदाहरणं विशदयत।
34. षड्वर्गानयनप्रकारं सोदाहरणं विशदयत?
35. ज्योतिःशास्त्रग्रन्थेषु माधवीयस्य प्राधान्यं लिखत?

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	III	Course Title	CoreCourse III	5	4
		Course Code	SJ 1341		
		Name of the Course	MUHŪRTACINTANAM (मुहूर्तचिन्तनम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. शुभाशुभकालबोधम् अवगच्छति।
2. नित्यदोषादीन् जानाति।
3. विद्यारम्भादिविधसंस्कारावबोधं प्राप्नोति
4. विवाहादिविहितकर्मणां मुहूर्तनिर्णये पटुत्वं सिध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	मुहूर्तशास्त्रपरिचयः।	माधवीयम्, माधवाचार्यः,द्वितीयाध्यायः।	20
II	नित्यदोषाः, षड्दोषाः, कर्तृदोषाः, मासभेदाश्च।	मुहूर्तपदवी, पञ्चाङ्गं बुक्स, प्रथमाध्यायः, श्लोकाः 1-5।	25
III	विवाह-नामकरण- अन्नप्राशन-विद्यारम्भ- उपनयनमुहूर्ताः।	मुहूर्तपदवी, पञ्चाङ्गं बुक्स, प्रथमाध्यायः, श्लोकाः 6,10,12,15,17।	20
IV	कलश-गृहारम्भ- गृहप्रवेश-यात्रा-कृषि- औषधमुहूर्ताः।	मुहूर्तपदवी, पञ्चाङ्गं बुक्स, प्रथमाध्यायः, श्लोकाः 22,23,24,28,29,31,32।	15

Books for Additional Reference

1. मुहूर्तमार्तण्डः
2. मुहूर्तचिन्तामणिः।
3. कालदीपकम्।
4. मुहूर्तरत्नम्।
5. प्रादेशिकपञ्चाङ्गानि।
6. Astrological Software

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

THIRD SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTISHA
COMPLIMENTARY COURSE V

SJ 1341

Muhurtha Chindanam

(मुहूर्तचिन्तनम्)

(ERT –माधवीयं द्वितीयाधायं, मुहूर्तपदवी)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

TotalMarks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1= 10

1. मुहूर्तः ज्योतिःशास्त्रस्य कस्मिन् स्कन्धे अन्तर्भवति ?)
2. रविवारे दिने गुलिकोदयकालप्रमाणम् ?
3. मुहूर्तपदवीग्रन्थस्य कर्ता कः ?
4. सूर्यचन्द्रस्फुटयोगः अनुराधानक्षत्रस्य उत्तरार्धे चेत् कः दोषः?
5. सोमवारे किं नक्षत्रं चेत् मृत्युयोगः भवति ?
6. रविवासरे तिथौ दग्धयोगः भवति।
7. कति नित्ययोगाः सन्ति ?
8. मुहूर्तपदवीग्रन्थे कतिश्लोकाः सन्ति ।
9. अच्छः कः ?
10. कर्तुः जन्मांशतः किम् अंशकं वर्जयेत् ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

13. रिक्तातिथयः काः ?
14. तिथ्यर्धं करणं स्मृतम् – व्याख्यात।
15. षड्दोषाः के ?
16. अभिजिल्लक्षणं किम् ?
17. चैत्रादयः द्वादश मासाः के ?

18. गण्डान्तकालः ?
19. चतुर्विधसन्ध्याः काः?
20. उर्वीचलनं नाम किम् ?
21. असदृष्टारूढविमुक्तराशिः - विशदयत ?
22. मृत्युयोगं विशदयत।

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. विषघटिकाकालः ?
24. षोडशसंस्काराः के ?
25. स्थिरकरणनि कति - विशदयत ?
26. अन्नभनक्षत्राणि ?
27. मलमासत्रयं किम् ?
28. पञ्चवर्गवेधाः ?
29. विषघटिका का?
30. कृषिमुहूर्तः?
31. औषधसेवा?

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 =30

32. नित्यदोषाःके विशदयत ?
33. ज्योतिःशास्त्रस्य षडङ्गेषु मुहूर्त्ताङ्गस्य प्राधान्यं लिखत ?
34. विवाहमुहूर्तं सप्रमाणं लिखत ?
35. मुहूर्तदोषाःविशदयत ?

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	III	Course Title	Complimentary Course V	3	3
		Course Code	SJ 1331		
		Name of the Course	PRAŚNAPARICINTANAM (प्रश्नपरिचिन्तनम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. लग्नादिभावविचारान् अवगच्छति।
2. शुभाशुभफलविचिन्तने सामर्थ्यं प्राप्नोति।
3. मान्दिसूचकफलचिन्तने पटुत्वं सिध्यति।
4. गणितक्रियया धूमादिपञ्चस्फुटानयने दक्षतां सम्पादयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	लग्नादिभावचिन्तनम्, तत्रत्य शुभाशुभग्रहयोगफलम्, ग्रहकारकत्वम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 14, श्लोकाः 1-33	20
II	इष्टभावस्थितशुभाशुभफलम्, ग्रहाणाम् इष्टानिष्टभावाः, भावानुभव-भावनाशकालः, शुभाशुभभावफलम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 14, श्लोकाः 34-48	20
III	लग्नादिभावस्थितमान्दिफलम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 14, श्लोकाः 49-71	20

IV	धूमादिपञ्चस्फुटानि, तेषां फलानि, ग्रहाणाम् इष्टानिष्टस्थितिफलानि।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 14, श्लोकाः 72-121	20
----	---	--	----

Books for Additional Reference

1. प्रश्नानुष्ठानपद्धतिः	2. प्रश्नकौतुकम्।
3. चमत्कारचिन्तामणिः।	4. बृहज्जातकम्।
5. बृहत्संहिता।	6. फलदीपिका

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

THIRD SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
COMPLIMENTARY COURSE V
SJ 1331

Prasnaparichhinthanam

(प्रश्नपरिचिन्तनम्)

(ERT –प्रश्नमार्गः अध्यायः14)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

TotalMarks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. तनुभावः कः?
2. सेचनभावः कः?
3. पितृकारकग्रहः कः?
4. कलत्रकारकः ग्रहः कः?
5. एकमनिष्टभावं लिखत?
6. पूर्णदृष्टिः कस्मिन् भावे भवति ?
7. रन्ध्रमिति कस्य भावस्य नाम ?
8. सुतभावः कः?
9. गुलिके तनुस्थे किं फलम्?
- 10.पापेलग्नगते किं फलम्?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. कुजः बालचन्द्रः लग्नाधिपश्चेत् प्रष्टुः वयः कः?
12. वित्तं केन भावेन चिन्तनीयम् ?
13. बाह्यभावाः के?
14. पादौ केन भावेन चिन्तनीयौ?
15. भोजनप्रश्ने भोजयितृभावःकः?

16. अदृश्याःभावाःके?
17. दक्षिणचक्षुःकेन भावेन चिन्त्यम्?
18. नवमभावेन चिन्त्याःविषयाःके?
19. दशमस्थः गुलिकः किं फलं जनयति?
20. सूर्येण विचिन्तनीयाः मूर्तयः के?
21. मनःकारकत्वं कस्य ग्रहस्य ?
22. सौम्ये धर्मस्थिते किं फलम्?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. भावहानि लक्षणानि ।
24. शुभपापभावफलम्।
25. ग्रहाणाम् इष्टानिष्टभावफलम्।
26. धूमादिपञ्चस्फुटानयनम्।
27. मान्दिःलग्नादि चतुर्थभावस्थितिफलानि।
28. दृश्यादृश्यविशेषः।
29. कलहादि विशेषलक्षणम्।
30. लग्नादि भावाः-भोजनप्रश्ने।
31. दुष्कृतचिन्तनम्।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. लग्नादि द्वादशभावेषु शुभपापग्रहाणां स्थितिफलम् विशदयत।
33. ज्योतिःशास्त्रस्य षडङ्गेषु प्रश्नाङ्गस्य प्राधान्यं लिखत?
34. लग्नादि द्वादशभावविचिन्तनम् सप्रमाणं लिखत ?
35. सूर्यादिग्रहाणां कारकत्वं प्रश्नविचिन्तने कथं प्रयोजनजनकं भवति।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	III	Course Title	Complimentary Course V	3	3
		Course Code	SV 1332		
		Name of the Course	ĀSTIKA-NĀSTIKA-DARŚANĀNI (आस्तिक-नास्तिक-दर्शनानि)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. Understand the classifications on various systems of Indian Philosophy
2. Understand the basic principles of Indian philosophical systems.
3. Analyze the similarities and dissimilarities in Indian philosophy.

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	INTRODUCTION Etymology of the word Darsana – Divisions of Indian Philosophy- Astika(Sankhya-Yoga-Nyaya-Vaisesika-PurvaMimamsa & Uttaramimamsa) and Nastika (Carvaka, Jaina & Bouddha)	Sanskritasahityetihasa, Acharya Lokamani Dahala, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2005	20
II	Nastikadarsanas – Carvaka, Baudha, Jaina and its inner	Shaddarsanasamuchaya, Haribhadrasuri, Chaukhambha Krishnadas Academy,	20

	divisions. .(Basic Principles, Teachers and Primary Texts)	Varanasi, 2012	
III	Astikadarsanas – Samkhya, Yoga, Nyaya, Vaisesika, (Basic Principles, Teachers and Primary Texts)	Sanskritasahityetihasa, Acarya Lokamani Dahala, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2005	20
IV	Purvamimamsa, Uttaramimamsa. (Basic Principles, Teachers and Primary Texts)	Sanskritasahityetihasa, Acarya Lokamani Dahala, Chaukhambha Krishnadas	20

Books for Additional Reference

Outlines of Indian Philosophy- J N Sinha Sarvadarsana Sangraha

History of Indian Philosophy – S Dasgupta.

Outlines of Indian Philosophy - Hiriyanna

Bharatiyadarsanaparichaya-Dr. Susanth.S

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- Assignments
- Seminar Presentation on selected Topics
- Class Tests

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers : 10 Marks

Assignment/Seminar : 5 Marks

Attendance : 5 Marks

- 80 % End Semester Assessment

Written examination : 80 Marks (3 hours)

Third Semester BA Degree Examination
Complimentary course-VI for Sanskrit Special Jyotisha
SV 1332: Astika-Nastika-Darsana-Vicharah

Time: 3 Hours

Marks :80

सूचना:-उत्तराणि संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या लेखनीयानि।

I. पदेन वा वाक्येन वाक्याभ्यां वा सर्वेषाम् उत्तरं लिखत। (10x1=10marks)

1. भारतीयदर्शनानि कतिधा विभक्तानि?कथम्?
2. दर्शनशब्दः कस्मात् धातोः निष्पन्नः ?
3. मीमांसासूत्रकारः कः ?
4. विनियोगविधिः कतिविधा ?
5. परमाणुकारणवादः कः ?
6. गुणाः कति ? के?
7. अर्थसङ्ग्रहस्य कर्ता कः?
8. पतञ्जलिमुनिप्रणीतं दर्शनं किम् ?
9. प्रधानं नाम किम् ?
10. पञ्चभूतानि कानि ?

II. वाक्येन वाक्याभ्यां वा दशानाम् उत्तरं लिखत।

(8x2=16 marks)

11. धारणायाः लक्षणं किम् ?
12. पञ्चस्कन्धाः के ?
13. रत्नत्रयं लिखत।
14. अद्वैतिनां मते प्रमाणानि कति ? कानि ?
15. अथातो धर्मजिज्ञासा इति सूत्रे अथ शब्दस्य कः अर्थः ?
16. अपूर्वस्य लक्षणम् किम् ?

17. वेदस्य लक्षणं किम् ?
18. वैशेषिकदर्शने पदार्थाः कति ? के ?
19. श्रुतिः कतिविधा ?
20. प्रकरणलक्षणं किम् ?
21. अविकृतिः का ?
22. सांख्ये कति प्रमाणानि सन्ति?

III. षण्णां लघुनिबन्धो लेख्यः ।

(6x4=24 marks)

23. श्रुतिं विशदयत ।
24. वेदभेदान् निरूपयत ।
25. प्रकृतिस्वरूपं लिखत ।
26. बौद्धमतविभागान् विशदयत ।
27. योगमतानुसारेण ईश्वरं प्रतिपादयत ।
28. वेदान्तदर्शनस्य विभागान् विशदयत ।
29. वाक्यलक्षणम् किम् ?
30. सूत्रभाष्ययोः लक्षणं लिखत ?
31. आर्यसत्यानि कानि ?

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।

(2x15=30 marks)

32. बौद्धदर्शनम् विशदयत ।
33. प्रस्थानत्रयम् नाम किम्? वेदान्तदर्शने तस्य प्राधान्यं किम्?
34. श्रुत्यादि षट् प्रमाणानि ।
35. विधेः चातुर्विध्यम्।

Program	Semeste	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	IV	Course Title	Core Course IV	5	4
		Course Code	SJ 1441		
		Name of the Course	VYĀVAHĀRIKAGAṆITAM (व्यावहारिकगणितम्)		

Course Outcomes (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. प्राचीनभारतीयमानविषयकज्ञानं प्राप्नोति।
2. भारतीयगणितवैशिष्ट्यम् अवगच्छति।
3. सारल्येन सङ्कलनादिचतुष्क्रियासु सामर्थ्यं सिद्ध्यति।
4. मनसा वेगेन च गणितसामर्थ्यम् अर्जयति।

Course Content (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	राजमुद्रा-धान्य- दैर्घ्यदिमानानां पठनम्।	लीलावती, भास्कराचार्यः, परिभाषा।	15
II	सङ्कलन-व्यवकलन- गुणन-हरणक्रियासु सरलसोदाहरणद्वारा सामर्थ्यसम्पादनम्। वर्ग- वर्गमूल-घन- घनमूलादीनां सोदाहरणपठनम्।	लीलावती, भास्कराचार्यः, परिकर्माष्टकाध्यायः।	30

III	भिन्नपरिकर्माष्टकम्।	लीलावती, भास्कराचार्यः, भिन्नपरिकर्माष्टकाध्यायः।	20
IV	शून्यपरिकर्म।	लीलावती, भास्कराचार्यः, शून्यपरिकर्माध्यायः।	15

Books for Additional Reference

1. बीजगणितम्।	2. शुल्बसूत्रम्
3. आर्यभटीयम् ।	4. सिद्धान्तशिरोमणिः।
5. वेदगणितम्।	6. गणितयुक्तिभाषा

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks

- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FOURTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ.1441

VYAVAHARIKAGANITAM

(व्यावहारिकगणितम्)

(ERT लीलीवती शून्यपरिकर्माध्यायपर्यन्तम्)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

TotalMarks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

- 1.कृतिःनाम का?
2. $25 \times 4 = 100$ अत्र गुण्यगुणकौ कौ ?
- 3.समत्रिघातःकिमुच्यते ?
- 4.खर्वमितिसङ्ख्यायाः अङ्करूपं किम् ?
- 5.शून्यस्य वर्गःकः?
- 6.वराटकानां दशकद्वयं किम् ?
- 7.लीलीवती ग्रन्थस्य कर्ता कः?
- 8.16 माषं -----।
- 9.द्रोणचतुर्थभागः कः?
10. $625 \div 5 = 125$ अत्र भाज्यभाजकौ कौ ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

- 11.माषकर्षपणसुवर्णानां विवरणम् ।
- 12.सङ्कलनकरणसूत्रं ।
13. $(5/2) \div (3/5)$
14. $(3/4) - (1/2)$
15. $1/5 + 1/4 + 1/2$
- 16.दशार्धगुञ्जं किं नाम व्यवहियते ?
- 17.846 इत्यस्य वर्गानयनम् ?

18. भिन्नगुणने नियमः कः ?
 19. त्रिघनस्य घनं किम् ?
 20. दैर्घ्यमानानि लिखत ?
 21. $\frac{क}{अ} = \frac{च}{य} = \frac{ल}{म}$ । तर्हि तयोर्योगफलं किम् ?
 22. हारः = 64, फलं = 8 तर्हि भाज्य कः ?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 = 24

23. वर्गमूलसूत्रं सोदाहरणं लिखत ।
 24. गुणनकरणसूत्रं सोदाहरणं लिखत।
 25. संख्यानां स्थानानि ।
 26. समच्छेदविधानं सप्रमाणं लिखत।
 27. भिन्नसंख्ययोः गुणनं सोदाहरणं प्रदर्शयत।
 28. सखेनवानां च चतुर्दशानां, ब्रूहि त्रिहीनस्य शतत्रयस्य पञ्चोत्तरस्याप्ययुतस्य वर्गं जानासि चेद्वर्गविधानमार्गम्।
 29. 1953125 इत्यस्य घनमूलम्।
 30. भिन्नसंख्यावर्गक्रियाक्रमः सप्रमाणं लिखत।
 31. खं पञ्चयुक् भवति किं वद, खस्यवर्गम्
 मूलं, घनं, घनपदं, खगुणः च पञ्च
 केनोद्धृता दश च कः खगुणो निजार्धं
 युक्तः त्रिभिः च गुणितः खहतः त्रिषष्टिः ॥

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. गणितग्रन्थेषु लीलावत्याः महत्वम्।
 33. लीलावत्यम् उक्ताः मुद्राभारमाषादि दैर्घ्यमापकघनहस्तादि परिभाषां विशदयत।
 34. पूर्णसंख्यानां चतुष्क्रियाः सोदाहरणं प्रतिपादयत।
 35. वर्ग-वर्गमूल-घन-घनमूलादीनां निर्णयप्रकारं सोदाहरणं प्रतिपादयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	IV	Course Title	Core Course V	4	3
		Course Code	SJ 1442		
		Name of the Course	BIRTH AND ENVIRONMENTAL STUDIES (जन्म एवं पर्यावरणविज्ञानम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. मनुष्येतराणां जन्तूनां वृक्षलतादीनां च जन्मविचारान् अवगच्छति।
2. जन्मावस्थानिरूपणे ज्ञानं सम्पादयति।
3. दशादशापहारानयने पटुत्वं सिद्ध्यति।
4. मनुजस्य कर्माजीविकाज्ञानम् अर्जयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	वियोनिजन्म	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 3	10
II	जन्मप्रकरणम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 5	30
III	दशापहारप्रकरणम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 8	20
IV	अर्थाप्तिज्ञानम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 10	20

Books for Additional Reference

1. फलदीपिका
2. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्
3. सारावली
4. जातकादेशः
5. जातकपारिजातः
6. लघुजातकम्

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks

- 80 % End Semester Assessment

Written examination : 80 Marks (3 hours)

FOURTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ.1442

BIRTH AND ENVIRONMENTAL STUDIES

(जन्म एवं पर्यावरणविज्ञानम्)

(ERT बृहज्जातकम् 3,5,8,10 अध्यायाः)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

TotalMarks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

- 1.अर्थाप्तिः केन भावेन चिन्तनीया भवति ?
- 2.अस्तभावः कः ?
- 3.बृहज्जातकस्य कर्ता कः?
- 4.वृषमहिषयोःपरमायुर्मानं कति?
- 5.क्रूरग्रहाःके ?
- 6.वृश्चिकेशःकः?
7. आपोक्लिमराशयः के?
- 8.केन भावेन आयुश्चिन्ता करणीया भवति?
9. सपत्नमित्यनेन विवक्षितः अर्थः कः?
10. चतुष्पदराशयः के?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

- 11.शुक्रेण कीदृशं सूतिकागृहं चिन्तनीयं ?
- 12.परजातयोगं लिखत।
- 13.केन्द्रराशयः।
- 14.कुजांशे धनाप्तिः कीदृशी भवति ?

15. भौमः कीदृशान् वृक्षान् जनयति?
16. नपुंसकग्रहौ कौ?
17. चतुष्पदराशयः के?
18. नीचगैः शुभैः प्रसूयते चेत् फलं किम्?
19. सम्पूर्णा दशा कीदृशी?
20. 'हेमाश्वात्मज कुञ्चराम्बरचयः' कस्यां दशायां भवति?
22. अंशकाधिपतिः कुजः चेत् किं फलम्?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. कोशवेष्टितौ भवतः। कदा?
24. पुत्रोत्पत्तिकाले पिता विदेशस्थः। समर्थयत।
25. सूतिकाग्रहस्वरूपज्ञानम्।
26. वृक्षजन्मज्ञानम्।
27. शुक्रस्य दशापहारः।
28. चतुष्पदादीनाम् अङ्गविभागः।
29. धनप्राप्तिं विशदयत।
30. दशारम्भकालिक चन्द्रस्य शुभाशुभफलम्।
31. मनुष्यादीनां परमायुर्ज्ञानम्।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. कर्माजीवमधिकृत्य प्रबन्धः लिखत।
33. वियोनिजन्मयोगान् विशदयत।
34. आयुर्दायगणितक्रमं विशदयत।
35. बृहज्जातकवैशिष्ट्यं लिखत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	IV	Course Title	Complementary Course VII	3	3
		Course Code	SJ 1431		
		Name of the Course	SIDDHĀNTAVICĀRAH (सिद्धान्तविचारः)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. सिद्धान्तलक्षणम् अवगच्छति।
2. पूर्वाचार्यान् तद्विषयान् च जानाति।
3. कालविज्ञानावाप्तिं सिद्ध्यति।
4. अधिमासादिमानानयने पटुत्वं प्राप्नोति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	पूर्वाचार्याणां प्रशंसनम्, सिद्धान्तग्रन्थलक्षणम्, ज्योतिषशास्त्रस्य वेदाङ्गत्वम्।	सिद्धान्तशिरोमणिः, भास्कराचार्यः, मध्यमाधिकारे कालमानाध्याये श्लोकाः 1- 15	20
II	कालमानानां विभागकल्पनम्	सिद्धान्तशिरोमणिः, भास्कराचार्यः, मध्यमाधिकारे कालमानाध्याये श्लोकाः 16-32	30
III	ग्रहाणां मन्दोच्चानां ग्रहपातानां भगणमानम्, भभ्रममानम्, कुदिनमानम्	सिद्धान्तशिरोमणिः, भास्कराचार्यः, मध्यमाधिकारे	15

		भगणाध्याये श्लोकाः 1-9	
IV	अधिमास-न्यूनाः मानम्, प्रकारान्तरेण अधिमासज्ञानम्।	सिद्धान्तशिरोमणिः, भास्कराचार्यः, मध्यमाधिकारे भगणाध्याये श्लोकाः 10- 14	15

Books for Additional Reference

1. सिद्धान्तशेखरः	2. वेदाङ्गज्योतिषम्।
3. सूर्यसिद्धान्तः।	4. पञ्चसिद्धान्तः।
5. आर्यभटीयम्।	6. सिद्धान्ततत्त्वविवेकः।

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FOURTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022

**FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA**

SJ.1431

SIDDHANTAVICARAH

(सिद्धान्तविचारः)

(ERTसिद्धान्तशिरोमणिः- कालमानाध्यायः, भगणाध्यायः च)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. गीर्वाणवन्द्यः कः ?
2. आचार्येण उदीरितान् विशेषान् बुद्ध्वा दुर्जनाः किं कुर्वन्ति?
3. चक्षुषाङ्गेन हीनः कथं भवति?
4. कमलोद्भवः कः?
5. सावनं किम्?
6. भभ्रमः कः?
7. घटिकादिकं कस्मात् मानात् ज्ञेयम्?
8. कल्पे कति सौरवर्षाणि सन्ति?
9. चन्द्रभगणेभ्यः रविभगणाः न्यूनीक्रियन्ते चेत् के लभ्यन्ते?
10. क्षयदिनं नाम किम्?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. सिद्धान्तहीनं ज्योतिषं कीदृशं स्यात्?
12. के यज्ञकर्मप्रवृत्ताः?
13. कःसम्यग्धर्मार्थकामान् यशः च लभते?
14. मानवव्यवहारमानानि कानि?
15. याताः सप्त मनवः के?
16. मन्दोच्चः कः?
17. कुजस्य शीघ्रोच्चः कः?

18. शीघ्रकेन्द्रं किम्?
19. पक्षमपातकालः कः?
20. कस्य शतभागा त्रुटिः भवति?
21. अहोरात्रे कति घट्यः सन्ति?
22. रवेः चक्रभोगः कः?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. ज्योतिषस्य वेदाङ्गत्वम्।
24. दिन-मास-वर्ष-युगादीनां युगपत् प्रवृत्तिः।
25. सिद्धान्तलक्षणम्।
26. पितृदिनव्यवस्था।
27. युगसन्ध्या।
28. अधिमासः।
29. क्षयदिनसाधनम्।
30. मन्दकेन्द्रम्।
31. ब्रह्मणः गतायुःप्रमाणम्।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. विविधकालमानानि।
33. ग्रहभगणप्रमाणानि।
34. भास्कराचार्यः।
35. सिद्धान्तलक्षणम्।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	IV	Course Title	Complementary Course VIII	3	3
		Course Code	SS 1432		
		Name of the Course	SĀHITYASŌPĀNAM (साहित्यसोपानम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to:

1. Acquire knowledge in Sanskrit meters and figures of speech.
2. Develop competency in recitation and articulation of Sanskrit verses.
3. Develop skills in remembering and byhearting verses in Sanskrit.
4. Appreciate the aesthetic significance of meters and figures of speech in Sanskrit Poetry.
5. Identify the meters and figures of speech in literature.
6. Apply the principles of meters.
7. Understand the rules of figures of speech.
8. Understand the basic devices of Poetry for better understanding and appreciation.

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distrib ution of Marks
I	Introduction to Kavyasastra. (Kavyalakshana, Kavyaprayojana, Kavyakarana, Kavyabhedha).	Kavyaparakasha of Mammatabhatta first Ullasa, Karikas only.	10
II	Raghuvamsa	Raghuvamsa of Kalidasa Canto 5, Verses 1 to 35.	25
III	Alankaras – Upama, Utpreksha, Rupaka, Arthantaranyasa, Ullekha, Dristanta.	Kuavalayananda of Appayyadikshita (Without Vritti) R S Vadhyar & Sons, Kalpatti, Palakkad	25

IV	Vrittas – Arya, Giti, Indravajra, Upendravajra, Upajati, Vamsastam, Mantakranta, Malini, Viyogini.	Vrittaratnakara of Kedarabhata, Acharya Baladev Upadhyay (Ed) ChaukhambaSurabh aratiPrakashan, Varanasi.	20
----	--	--	----

Books for Additional Reference

1. Samskrita Sahitya Charitram, Vol. 1 & 2 Keralasahitya Academy, Trissur.
2. Samskrita Sahitye tihasa, chowkhamba, Varanasi.
3. A History of Sanskrit Literature, A. B. Keith, Motilal Banarasidas, New Delhi.
4. Kavyaprakasha of Mammatabhatta, Balabodhini Commentary
5. Srikrishnavilasa of Sukumarakavi.
6. Kuvalayanatha, Etd, T.K.Ramachandra Aiyar, R.S.Vadyar & Sons, Kalpathi, Palakkad,
7. Laghuvrittaratnakara, Etd. T. K. Ramachandra Aiyar, R.S.Vadyar & Sons, Palakkad.

E Resources

1. www.archive.org
2. www.wisdomlib.org

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

Assignments/ Seminar presentations/ Debates/ Quiz / Recitation

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
- 80 % End Semester Assessment

Test papers : 10 Marks
Assignment/Seminar : 5 Marks
Attendance : 5 Marks
Written examination : 80 Marks (3 hours)

Forth Semester B A Degree Examination 2023

PATTERN OF QUESTION PAPER

Sanskrit Sahitya Special

Complimentary Course VIII

(Complimentary For Jyotisha)

SS 1432 Sahityasopanam

(2023 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks: 80

I. दशानामुत्तुरं वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत ।

(10x1=10)

1. काव्यप्रकाशकारः कः ?
2. सर्व गुरु -----
3. उपमायाः लक्षणं किम्
4. सर्वोपकारक्षमम् ----- ते
5. ----- श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः
6. रघुवंशे कति सर्गाः सन्ति ।
7. कुमारसंभवस्य कर्ता कः?
8. कुवलयानन्दस्य कर्ता कः ?
9. मम्मटोक्तं काव्यप्रयोजनं किम्?
10. इन्द्रवज्रायाः लक्षणं लिखत ।

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तराणि लिखत ।

(8x2=16)

11. अर्थान्तरन्यासः ।
12. उल्लेखः ।
13. रघुवंशम् ।
14. दृष्टान्तः ।

15. आर्या
16. गीति
17. वंशस्थम्
18. मालिनी ।
19. मन्दाक्रान्ता ।
20. वियोगिनि ।
21. अभिज्ञानशाकुन्तलम्
22. कुमारसंभवम्

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत ।

(6x4=24)

23. कालिदासः ।
24. वन्यं शरीरस्थिति साधनं वः – विशदयत
25. तां भक्तिमेवागणयत्पुरस्तात् ।
26. जगाद भूयो जगदेकनाथः ।
27. पादं सुमेरोरिव वज्रभिन्नम्– आशयं लिखत ।
28. उपमा कालिदासस्य ।
29. उपजाति ।
30. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं लिखत ।
31. उपमालङ्कारः सोदाहरणं लिखत ।

IV. द्वौ उपन्यस्यत ।

(2x15=30 Marks)

32. कालिदासस्य रचनाशैलीं वर्णयत
33. रघुवंशे पञ्चमसर्गस्य कथासारः
34. उत्प्रेक्षालङ्कारः सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
35. रूपकालङ्कारः सप्रभेदं प्रदर्शयत ।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	Core Course VI	4	4
		Course Code	SJ 1541		
		Name of the Course	GRAHAYÖGAVICĀRAH (ग्रहयोगविचारः)		

Course Outcomes (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. विविधराजयोगान् जानाति।
2. नाभसयोगान् अवगच्छति।
3. चन्द्रसम्बन्धयोगान् अवगच्छति।
4. एकराशिस्थितग्रहद्वयफलावगमने पटुत्वं सिद्ध्यति।

Course Content (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	राजयोगप्रकरणम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 11	25
II	नाभसयोगप्रकरणम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 12	25
III	चान्द्रयोगप्रकरणम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 13	15
IV	द्विग्रहयोगप्रकरणम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 14	15

Books for Additional Reference

1. फलदीपिका
2. सारावली।
3. जातकादेशः।
4. जातकपारिजातः।
5. लघुजातकम्।
6. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्।

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
CORE COURSE VI
SJ-1541
GRAHAYOGAVICARAH
ग्रहयोगविचारः
ERT-बृहज्जातकम्-अध्यायाः-11,12,13,14

Time 3 Hrs

Marks 80

I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणिलिखत।

10x1 = 10

1. मकरकुम्भयोरधिपः कः?
2. शुभग्रहाः चन्द्रस्य 6,7,8 भावेषु तिष्ठन्ति चेत् कः योगः?
3. व्ययस्थानं किम् ?
4. गणितज्ञः कस्य ग्रहस्य अंशे भवति ?
5. आस्पदं नाम किम् ?
6. सर्वग्रहाः स्थिरराशिषु तिष्ठन्ति चेत् कः योगः?
7. वैद्यः कस्य ग्रहस्य अंशे भवति ?
8. बृहज्जातकस्य कर्ता कः?
9. शत्रुधनप्राप्तिकारकः कः?
10. शुक्रस्य उच्चक्षेत्रं किम्?

II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2 = 16

11. चन्द्रस्य नीचक्षेत्रं किम् ?
12. राजा कदा दीक्षितः भवति?
13. पितृकारकः कः ?
14. पणपरराशयः के ?

15. हिबुकस्थानंकिम् ?
16. पञ्चराजयोगान्विशदयत।
17. केन ग्रहेण आदित्ययोगः भवति चेत् परकर्मणि तत्परः भवति?
18. तावुरुडितिकस्यराशेःनामान्तरंभवति ?
19. रज्जुयोगलक्षणं किम्?
20. पाशयोगलक्षणंकिम् ?
21. केन्द्रराशयःके ?
22. मातृकारकःकः ?

III. षण्णां प्रश्नां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 = 24

23. द्वेक्काणंकिम् ?
24. आपोक्लिमराशयःके ?
25. प्रव्रज्यायोगः।
26. वर्गोत्तमः।
27. सूर्यस्यअष्टवर्गस्थानानि।
28. चक्रयोगः।
29. धनप्राप्तिचिन्तनम्।
30. मुसलयोगफलम्।
31. धुरुधुरायोगः।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. वहारमिहिराचार्यः।
33. कर्माजीवं विशदयत।
34. वराहमिहिरमतानुसारं द्विग्रहयोगान् विशदयत।
35. राजयोगाः।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	Core Course VII	4	4
		Course Code	SJ 1542		
		Name of the Course	BHĀRATĪYAKĀLAGAṆĀSAMPRADĀYAH (भारतीयकालगणनासम्प्रदायः)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. अक्षरसङ्ख्यासम्प्रदायम् अवगच्छति।
2. विविधकालमानानां विषये ज्ञानं सम्पादयति।
3. ग्रहकक्षाविषयकज्ञानं सम्पादयति।
4. ग्रहस्फुटगणिते पटुत्वं सिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	आर्यभटीयसङ्ख्यासम्प्रदायः, ग्रहभगणाश्च।	आर्यभटीयम्, आर्यभटः, गीतिकापादः।	15
II	विविधकालमानानि।	आर्यभटीयम्, आर्यभटः, कालक्रियापादः श्लोकः 1-9	25
III	ग्रन्थारम्भकालः, ग्रहाणां गतिविशेषः, ग्रहकक्षाक्रमः, वाराधिपाः।	आर्यभटीयम्, आर्यभटः, कालक्रियापादः श्लोकः 10-16	25
IV	ग्रहभ्रमणप्रकारः, ग्रहस्फुटानयनम्।	आर्यभटीयम्, आर्यभटः, कालक्रियापादः श्लोकः 17-25	15

Books for Additional Reference

1. सिद्धान्तशेखरः
2. वेदाङ्गज्योतिषम्।
3. सूर्यसिद्धान्तः।
4. पञ्चसिद्धान्तिका।
5. सिद्धान्तशिरोमणिः
6. सिद्धान्ततत्त्वविवेकः।

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
CORE COURSE VII
SJ-1542

BHARATIYAKALAGANANASAMPADYAH

भारतीयकालगणनासम्प्रदायः

(ERT –आर्यभटीयम् (गीतिकापादः ,कालक्रियापादस्य 1-25 कारिकाः)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणिलिखत।

10x1=10

1. आर्यभटीयस्य कर्ता कः ?
2. एकस्यां नाडिकायां कति विनाडिकाः भवन्ति?
3. मन्वन्तराणि कति सन्ति?
4. एकस्मिन् कल्पे कति चतुर्युगानि सन्ति ?
5. भानामधः कः ग्रहः भवति ?
6. युगपूर्वार्धस्य नाम किम् ?
7. सूर्यकङ्क्रान्तिरहितः मासः कः?
8. एकस्मिन् राशौ कति भागाः सन्ति?
9. पितृदिने कति चान्द्रदिनानि सन्ति?
10. महायुगे कति दिव्यवर्षाणि सन्ति ?

II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2 = 16

11. भगणं नाम किम् ?
12. कलियुगे कति सौरवर्षाणि सन्ति ?
13. अयनप्रकारौ कौ ?
14. व्यतीपातो नाम किम्?

15. चान्द्रमासाः के ?
16. पैत्र्यं दिनं किम् ?
17. आर्यभटस्य कालः कः ?
18. आर्यभटीये कति पादानि सन्ति ?
19. सावनदिनं नाम किम् ?
20. ख्यु घृ – सङ्ख्या का ?
21. सिद्धान्तशिरोमणिग्रन्थस्य कर्ता कः?
22. भूदिनं नाम किम् ?

III. षण्णां प्रश्नां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 = 24

23. कालपरिभाषा।
24. वारक्रमः।
25. मनुष्यमानम्।
26. ग्रहकक्ष्याक्रमः।
27. महायुगम्।
28. प्राजापत्यम्।
29. युगसन्धिः।
30. क्षेत्रविभागः।
31. अधिमासभेदाः।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. नवविधकालमानानि।
33. प्राच्य-पाश्चात्यकालयो- तुलना।
34. आर्यभटीयसङ्ख्यासम्प्रदायः।
35. ज्योतिःशास्त्रे आर्यभटस्य योगदानम्।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	Core Course VIII	3	2
		Course Code	SJ 1543		
		Name of the Course	GRAHĀṆAM BHĀVĀŚRAYACINTANAM (ग्रहाणां भावाश्रयचिन्तनम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. लग्नादिद्वादशभावानां निर्णयसामर्थ्यं सम्पादयति।
2. भावेषु ग्रहाणां स्थाननिर्णयनैपुण्यम् अर्जयति।
3. शुभाशुभभावानां ज्ञानं प्राप्नोति।
4. ग्रहस्फुटवशात् ग्रहाणां सूक्ष्मभावस्थितिनिर्णये पटुत्वं सिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	सूर्यभावफलानि।	चमत्कारचिन्तामणिः, नारायणभट्टपादः, सूर्यभावफलाध्यायः।	20
II	चन्द्रभावफलानि।	चमत्कारचिन्तामणिः, नारायणभट्टपादः, चन्द्रभावफलाध्यायः।	25
III	कुजबुधगुरुभावफलानि।	चमत्कारचिन्तामणिः, नारायणभट्टपादः, कुजबुधगुरुभावफलाध्यायाः।	20

IV	शुक्रशनिभावफलानि।	चमत्कारचिन्तामणिः, नारायणभट्टपादः, शुक्रशनिभावफलाध्यायौ।	15
----	-------------------	--	----

Books for Additional Reference

1. भावप्रकाशः	2. सारावली।
3. जातकादेशः।	4. जातकपारिजातः।
5. प्रश्नमार्गः।	6. फलदीपिका

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
CORE COURSE VIII
SJ-1543
GRAHANAM BHAVASRAYACINTAN
ग्रहाणां भावाश्रयचिन्तनम्
ERT – चमत्कारचिन्तामणिः(सम्पूर्णम्)

Time 3 Hrs

Marks 80

I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10x1=10

1. ज्योतिषं वेदपुरुषस्य किमङ्गं भवति ?
2. अष्टमभावे स्थितः कः ग्रहः शुभानामपि फलं नाशयति ?
3. चमत्कारचिन्तामणिग्रन्थस्य कर्ता कः ?
4. भावप्रकाशस्य कर्ता कः ?
5. कुजे पञ्चमे कः बलीयान् भवति?
6. शुक्रस्य उच्चक्षेत्रं किम् ?
7. गुरोः कस्मिन् भावे स्थितिः चेत् गृहद्वारे वाजिहेषा श्रूयते।
8. मेषराशेरधिपः कः ?
9. रविः द्वादशे कस्य दोषं करोति ?
10. तिथिस्फुटम् किम् ?

II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2 = 16

11. चमत्कारचिन्तामणिग्रन्थः ज्योतिषस्य कस्मिन् स्कन्धे अन्तर्भवति ?
12. ताराग्रहाः के ?
13. ज्योतिषशास्त्रस्य षडङ्गानि कानि ?
14. शुभग्रहाः के ?
15. अनिष्टभावाः के ?

16. तमोग्रहौ कौ ?
17. लग्नं नाम किम् ?
18. पञ्चाङ्गानि कानि ?
19. रवेः नीचराशिः कः ?
20. चन्द्रस्य मूलत्रिकोणराशिः कः ?
21. तनुः केन भावेन चिन्तनीयः?
22. धनभावः कः ?

III. षण्णां प्रश्नां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 = 24

23. लग्ने आदित्यस्य फलम्।
24. द्वादशराशिषु नक्षत्रविन्यासक्रमः।
25. ग्रहाणां राश्याधिपत्यम्।
26. अष्टमभावे कुजस्य फलम्।
27. द्वितीयभावे बुधस्य फलम्।
28. पञ्चमभावे गुरोः फलम्।
29. चतुर्थभावे राहोः फलम्।
30. पञ्चमभावे केतोः फलम्।
31. अनिष्टभावाः के?

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. लग्नादिद्वादशभावेषु चन्द्रस्य फलं विशदयत।
33. चमत्कारचिन्तामणिग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं लिखत।
34. ज्योतिःशास्त्रे भावफलस्य प्राधान्यं विशदयत।
35. लग्नादिद्वादशभावेषु सूर्यस्य फलं विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	Core Course IX	4	4
		Course Code	SJ 1544		
		Name of the Course	GAṆITATANTRAM (गणिततन्त्रम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. प्रश्नकालीनलग्नादिस्फुटानयनविधिम् अवजानाति।
2. प्रश्नकालीनत्रिस्फुटप्राणदेहादिस्फुटानयने नैपुण्यं सम्पादयति।
3. सूत्रपञ्चकादिविषयकज्ञानं प्राप्नोति।
4. कालत्रयनिरूपणे पटुत्वंसिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	लग्नमान्दित्रिस्फुटाद्यानयनविधिः।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 5, श्लोकाः 1-17	20
II	प्राणदेहकालमृत्यु-आरूढादिस्फुटानयनपरिचयः।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 5, श्लोकाः 18-32	20
III	सूत्रपञ्चकसूत्रफलचिन्तनं च।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 6, श्लोकाः 1-15	20
IV	कालत्रयनिरूपणम्, सूत्रत्रयविचारश्च।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 6, श्लोकाः 16-27	20

Books for Additional Reference

1. प्रश्नानुष्ठानपद्धतिः	2. शुद्धदृग्गणितम्।
3. केतकीग्रहगणितम्।	4. प्रश्नकौतुकम्।
5. देवप्रश्नः।	6. पञ्चबोधः।

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ-1544

GANITATANTRAM

गणिततन्त्रम्

(ERT –प्रश्नमार्गः 5,6 अध्यायौ)

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

- 1.स्कन्धत्रये प्रश्नः कस्मिन् अन्तर्भवति ?
- 2.रविवारे गुलिकोदयनाडिका का?
- 3.स्पष्टतरः सिद्धान्तः कः ?
- 4.पातालस्थानं किम्?
- 5.ग्रहगणितस्य कति भेदाः सन्ति ?
- 6.पूर्णातिथिः भवति.....?
- 7.रन्ध्रमिति कस्य भावस्य पर्यायः ?
- 8.जीवः इति कस्य ग्रहस्य पर्यायः ?
- 9.रविस्फुटम्-चन्द्रस्फुटम्..... ?
- 10.तिथ्यर्थ.....स्मृतम् ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

- 11.शत्रुभावेन चिन्तनीयाःविषयाःके ?
- 12.लग्नेन्दुमान्दिसंयोगात् कःस्फुटः जायते ?
- 13.जीवसूत्रानयनम् कथम् ?
- 14.कुन्तलग्नानयनम्कथम् ?

15. 'मृतिप्रदोबन्धुजनस्य पृच्छताम्'-विशदयत ?
16. 'मृत्युप्रदंभवेत् नूनम्' -कदा?
17. मेषराशिप्रमाणनाडिका का ?
18. पञ्च सिद्धान्ताः के?
19. नन्दातिथयः काः ?
20. ज्योतिषशास्त्रस्य षडङ्गानि कानि ?
21. शुभग्रहाः के ?
22. वेदाङ्गानि कानि ?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. अनिष्टभावाः के ?
24. पञ्चसूत्राणि कानि?
25. गणितभेदाः के ?
26. कर्कटान्त्यनवभागसंस्थितत्रिस्फुटफलं किम् ?
28. रेवती चरमभागगे त्रिस्फुटफलं किम्?
29. चतुस्फुटानयनम् विशदयत ?
30. लग्नम् –विशदयत ।
31. प्राणस्फुटगणनाप्रकारः।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. गुलिकस्फुटानयनं कथमिति विशदयत ?
33. दिनगतफलानि?
34. त्रयाणां सूत्राणां गणनाप्रकारं फलानि च विशदयत?
35. ज्योतिषशास्त्रग्रन्थेषु प्रश्नमार्गस्य प्राधान्यं लिखत?

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	Core Course X	4	4
		Course Code	SJ 1545		
		Name of the Course	STRĪMAHIMĀVICĀRAH (स्त्रीमहिमाविचारः)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. स्त्रीमहिम्नः भारतीयविचारान् अवगच्छति।
2. समाजे स्त्रीणां स्थानविषयकज्ञानं प्राप्नोति।
3. स्त्रीपुरुषानुकूल्यपरिज्ञानं सिद्ध्यति।
4. दाम्पत्यकालविचारावगमने पटुत्वम् अर्जयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	स्त्रीप्रशंसा	बृहत्संहिता, वराहमिहिरः, स्त्रीप्रशंसाध्यायः।	20
II	राशि-राश्याधिप- दिनाद्यानुकूल्यपरिज्ञानम्	प्रश्नमार्गः, 21 अध्यायः, श्लोकः 1-26	25
III	माहेन्द्रस्त्रीदीर्घवर्ण- आनुकूल्यानां परिचिन्तनम्।	प्रश्नमार्गः, 21 अध्यायः, श्लोकः 27-50	20
IV	वेधरज्वादि-आनुकूल्यानां परिचिन्तनम्।	प्रश्नमार्गः, 21 अध्यायः, श्लोकः 51-64	15

Books for Additional Reference

1. भावप्रकाशः	2. सारावली।
3. जातकादेशः।	4. जातकपारिजातः।
5. प्रश्नमार्गः।	6. फलदीपिका

Activities, Learning Resources and Assessments:

(Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022

**FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
CORE COURSE VIII**

SJ-1545

STRIMAHIMAVICARAH

स्त्रीमहिमाविचारः

ERT-बृहत्संहिता-स्त्रीप्रशंसाध्यायः, प्रश्नमार्गः (अध्यायः-21, श्लोकाः 1-64)

Time 3 Hrs

Marks 80

I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणिलिखत। 10x1 = 10

1. स्त्रीजन्मभात् पुंसि कुटुम्बजाते किं फलम्?
2. पुरुषजातके सप्तमराशिः वृषभः चेत् किं फलम्?
3. का रत्नानि विभूषयन्ति ?
4. कलत्रभावः कः?
5. सिंहराशेः वश्यराशिः कः?
6. दुःखाम्भोनिधिवर्तिनां सुखलवः किम् ?
7. गृहेषु लक्ष्मी का ?
8. जीवः इति कस्य ग्रहस्य पर्यायः?
9. स्त्रीणां दुष्कृतान्यपकर्षति किम्?
10. मुखतः मेध्याः के ?

II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। 8x2 = 16

11. तस्मान्निष्कसमास्त्रियः। कथम्?
12. कुपुरुषः कथं विशुध्यति ?
13. कृत्याहतानीव विनश्यन्ति समन्ततः। कानि ?
14. वश्यराशी

15. राज्यस्य सारः कः?
16. मध्यमरज्जुः।
17. षष्ठाष्टमदोषः।
18. कुजदोषः।
19. राश्यधिपानुकूल्यम् ।
20. वेधराशयः।
21. विवाहकालः।
22. पुनर्विवाहलक्षणम् ।

III. षण्णां प्रश्नां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 = 24

23. राश्यानुकूल्यम्
24. कीदृशी रतिः धातृभवनेपि न प्राप्यते ?
25. माहेन्द्रानुकूल्यम्
26. वश्यानुकूल्यम्
27. स्त्रीदीर्घानुकूल्यम्
28. ग्रहमैत्र्यानुकूल्यम्
29. योन्यानुकूल्यम्
30. वेधानुकूल्यम्
31. मध्यमरज्ज्वानुकूल्यम्

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. बृहत्संहितारीत्या स्त्रीमहिमां विशदयत।
33. वराहमिहिरमतानुसारं स्त्रीनिन्दितानाम् अवस्थां विशदयत।
34. विवाहानुकूल्यचिन्तनं कथम्? स्पष्टयत।
35. ज्योतिःशास्त्रानुसारं विवाहानुकूल्यचिन्तनस्य प्राधान्यं लिखत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	Open Course	3	2
		Course Code	SJ 1551		
		Name of the Course	APPLIED ASTROLOGY (व्यावहारिकज्योतिषम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. राशिविषयकज्ञानं सम्पादयति।
2. राश्यधिपानां वर्गाणां च ज्ञानं प्राप्नोति।
3. नित्यदोषादिमुहूर्तविचारान् अवगच्छति।
4. स्त्रीपुरुषानुकूल्यपरिज्ञानं सिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	राशिविशेषाः।	जातकपारिजातः, श्रीदैवज्ञवैद्यनाथः, अध्यायः 1, श्लोकः 1-24	20
II	राशीशचक्रम्	जातकपारिजातः, श्रीदैवज्ञवैद्यनाथः, अध्यायः 1, श्लोकः 25-60	25
III	नित्यदोषाः, षड्दोषाः, कर्तृदोषाः, मासभेदाः।	मुहूर्तपदवी, पञ्चाङ्गं बुक्स, श्लोकः 1-5	20

IV	दशानुकूल्यानि।	शशाङ्कशारदीयम्, शशाङ्कशारदः, श्लोकाः 1-23	15
----	----------------	---	----

Books for Additional Reference

1. प्रश्नमार्गः	2. सारावली।
3. जातकादेशः।	4. बृहज्जातकम्।
5. माधवीयम्।	6. फलदीपिका

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTISHA
SJ-1551

APPLIED ASTROLOGY

व्यावहारिकज्योतिषम्

(ERT –जातकपारिजातःमुहूर्तपदवी,शशाङ्कशारदीयम्)

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. रविवारे रात्रौ गुलिकोदयनाडिका का?
2. मुहूर्तः ज्योतिषशास्त्रस्य कस्मिन् स्कन्धे अन्तर्भवति ?
3. जातकपारिजातस्य कर्ता कः?
4. विश्वःइति कस्यराशेःसंज्ञा?
5. कालपुरुषस्य रहस्यदेशःकेन राशिना सूचयति?
6. रवेःमूलत्रिकोणराशिः कः?
7. अश्वती नक्षत्रस्य गणःकः?
8. विवाहः-----प्रोक्तः
9. भरणीनक्षत्रस्य योनिःकः?
10. हेलिःकस्य ग्रहस्य नाम?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. स्थिरकरणानिकानि
12. उर्वीचलनं नाम किम् ?
13. चैत्रादयः द्वादश मासाः के ?
14. पापवाराःके?

15. द्वादशराशयःके?
16. अधिमासः कः ?
17. राशीनाम् अधिपाः के?।
18. रिक्तातिथयः काः ?
19. उपरागः कः ?
20. सोमवारे किं नक्षत्रं मृत्युयोगः भवति ?
21. कर्तुः जन्मांशतः किम् अंशकं वर्जयेत् ?
22. भद्रादितिथयःकाः?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. ग्रहाणामुच्चनीचराशयः।
24. राश्यधिपाः।
25. विषघटिका का?
26. द्वादशराशिषुनक्षत्रविन्यासक्रमः।
27. गण्डान्तः कः ?
28. मृत्युयेगं विशदयत।
29. सन्ध्यादयः के ?
30. असदृष्टारूढविमुक्तराशिः - विशदयत ?
31. राश्यधिपानुकूल्यं लिखत?

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. षट् दोषान् विशदीकुरुत।
33. षड्वर्गान् सोदाहरणं विशदयत।
34. मुहूर्त्तपदव्याधारेण नित्यदोषान् विशदयत।
35. राशि-गण-योनि-रज्जु-आनुकूल्यानि विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	PROJECT WORK	3	-
		Course Code	SJ 1646		
		Name of the Course	PROJECT WORK परियोजनाकार्यम्		

The Project should be submitted at the end of sixth semester examination.

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. अनुसन्धानप्रविधिम् अवगच्छति।
2. विविधानुसन्धानविषयकज्ञानं प्राप्नोति।
3. शोधविषयचयने नैपुण्यम् अर्जयति
4. अनुसन्धानविषयाविष्करणे सामर्थ्यं जनयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	Introduction	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi, (topic - 0,0.1,0.2,0.4,0.5,.07,.08)	NA
II	Fundamentals of Research	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi(topic – 1.0,1.1,1.2,1.3,1.4)	NA
III	Research Techniques and Methodology	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi(topic -2.2,)	NA

IV	Documentation	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi(topic -3.1 to 3.5)	NA
----	---------------	--	----

Books for Additional Reference

1. Research Methodology
2. ഗവേഷണരീതിശാസ്ത്രം
3. Wikipedia |

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	VI	Course Title	Core Course XI	5	4
		Course Code	SJ 1641		
		Name of the Course	GRAHĀṆĀM RĀŚYĀŚRAYAPHALANIRŪPAṆ AM (ग्रहाणां राश्याश्रयफलनिरूपणम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. मेषादिराशिस्थग्रहाणां फलनिरूपणे सामर्थ्यं प्राप्नोति।
2. ग्रहदृष्टिफलम् अवगच्छति।
3. लग्नादिद्वादशभावस्थितग्रहाणां फलानि जानाति।
4. स्वक्षेत्रादिषु स्थितग्रहाणां सङ्ख्यानुसारेण फलनिरूपणे पटुत्वं सिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	मेषादिराशिषु चन्द्र- चन्द्रेतरग्रहाणां राश्याश्रयफलम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 16	25
II	फलनिर्णये ग्रहाणां दृष्टेः स्वाधीनम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 17	25
III	लग्नादिद्वादशभावेषु ग्रहाणां फलम्	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 18	20
IV	आश्रययोगः	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, अध्यायः 19	10

Books for Additional Reference

1. प्रश्नमार्गः	2. सारावली।
3. भावप्रकाशः।	4. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्।
5. चमत्कारचिन्तामणिः।	6. फलदीपिका

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

SIXTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
SJ.1641
GRAHĀNĀM RAŚYĀŚRAYAPHALANIRŪPAṆAM

(ग्रहाणां राश्याश्रयफलनिरूपणम्)

(ERT बृहज्जातकम् 16-19)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

TotalMarks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. कस्मिन् राशौ जातः दुर्बलजानु भवति
2. कस्मिन् राशौ जातः अल्पात्मजः भवति
3. देवब्राह्मणसाधुपूजनरतः प्राज्ञः च कस्मिन् राशौ जातः भवति
4. सूर्यः कस्मिन् राशौ स्थितः चेत् विद्याज्योतिषवित्तवान् भवति
5. सूर्यः कस्मिन् राशौ स्थितः चेत् शूरस्तब्धः विकलनयनः च भवति।
6. मेषस्थं चन्द्रं कुजः पश्यति चेत् फलं किम्
7. कन्याराशिगतं चन्द्रं गुरुः पश्यति चेत् किं फलम्
8. शशितनयः फलतस्तु कालम्।
9. बृहज्जातकं कस्मिन् स्कन्धे अन्तर्भवति
10. चन्द्रात्मजः कः

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. षडङ्गानि कानि
12. उच्चराशयः के
13. मूलत्रिकोणराशयः के
14. कण्डकराशयः के

15. ताराग्रहाः के
16. पृष्ठोदयराशयः के
17. पापग्रहाः के
18. षड्वर्गाः के
19. लग्नं नाम किम्
20. शीर्षोदयराशयः के
21. लग्ने कुजे तनुः।
22. होराशब्दार्थः कः

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. मिथुनराशिस्थस्य बुधस्य फलम्।
24. सिंहस्थरवेः फलम्।
25. धनुमीनस्थस्य कुजस्य फलम्।
26. गुरोः लग्नादिद्वादशभावफलम्।
27. शुक्रस्य लग्नादिद्वादशभावफलम्।
28. बुधस्य कुजक्षेत्रगतफलानि।
29. ग्रहाणां राशीनां च प्रागादिदिक्।
30. बुधस्य कर्कराशिस्थितफलम्।
31. लग्नादिद्वादशभावस्थितकुजफलम्।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. चन्द्रस्य द्वादशभावस्थितफलानि।
33. मेषादिद्वादशभावस्थितगुरोः फलम्।
34. होरास्कन्धे बृहज्जातकस्य स्थानम्।
35. वराहमिहिरः।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	VI	Course Title	Core Course XII	5	4
		Course Code	SJ 1642		
		Name of the Course	BHŪGŌLAPARIJĀNAM (भूगोलपरिज्ञानम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. गोलस्वरूपवैशिष्ट्यम् अवगच्छति।
2. गोलसम्बन्धविचारान् जानाति।
3. भूमे उत्पत्तिः, आकर्षणशक्तिः इत्यादिविषयकज्ञानं सम्पादयति।
4. भूगोले जम्बुद्वीपादीनां स्थितिपरिज्ञानं सिध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	गोलप्रशंसा।	सिद्धान्तशिरोमणिः, गोलाध्यायः, गोलप्रशंसा।	20
II	गोलस्वरूपप्रश्नः।	सिद्धान्तशिरोमणिः, गोलाध्यायः, गोलस्वरूपप्रश्नः।	20
III	भूमेः स्वरूपम्।	सिद्धान्तशिरोमणिः, गोलाध्यायः, भुवनकोशः श्लोकः 1-20	20
IV	द्वीपसमुद्राणां विशेषाः।	सिद्धान्तशिरोमणिः, गोलाध्यायः, भुवनकोशः श्लोकः 21-69	20

Books for Additional Reference

1. सूर्यसिद्धान्तः	2. आर्यभटीयम्।
3. पञ्चसिद्धान्तिका।	4. सिद्धान्ततत्त्वविवेकः।
5. गोलपरिभाषा।	6. रेखागणितम्।

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

SIXTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTISHA
SJ.1642
BHŪGŌLAPARIJÑANAM

(भूगोलपरिज्ञानम्)

(ERT सिद्धान्तशिरोमणिः गोलाध्यायः गोलप्रशंसा, गोलस्वरूपप्रश्नः,
भुवनकोशः:1-69)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. वेदमुखं किम्
2. लङ्कापुरे यदा अर्कोदयः तदा सिद्धपुरे किं स्यात्
3. भूतसंख्यानुसारेण बाणः इत्यस्य संख्या का
4. कस्याः दिशः अधिपतिः इन्द्रः
5. सुमेरुः कुत्र वर्तते
6. देवस्थानं किम्
7. भूमरुपरि कति वायुस्कन्धाः सन्ति
8. त्रिप्रश्नः कः
9. ज्योतिषस्य कस्मिन् स्कन्धे गोलः अन्तर्भवति
10. ग्रहणे के

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. सावनं दिनं किम्
12. उत्तरगोले दक्षिणगोले च दिनमाने कः भेदः
13. भूमेः उत्तरदक्षिणभागयोः के वसन्ति
14. ज्योतिषशास्त्रं पुराणगणकैः किमिति उच्यते

15. आद्यं तत्त्वं किम्
16. भचक्रस्य चक्रकलाः कति भवन्ति
17. उत्तरायणकालः कः
18. रोमकपत्तनं कुत्र वर्तते
19. भूमध्यरेखास्थितानि चत्वारि नगराणि कानि
20. द्विविधगणितमुक्तम् – द्विविधं गणितं किम्
21. भास्कराचार्यस्य पाटीगणितग्रन्थः कः
22. निरक्षदेशः कः

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. भास्कराचार्यः।
24. भूमेरुत्पत्तिः।
25. गोलः।
26. द्वीपव्यवस्था।
27. आकाशकक्षाक्रमः।
28. सिद्धान्तस्कन्धः।
29. सप्त पातालभूमयः ।
30. सिद्धान्तशिरोमणिग्रन्थोक्ताः समुद्राः।
31. गोलप्रशंसा।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. भूमेः स्वरूपम्।
33. भुवनकोशः।
34. गोलस्वरूपप्रश्नः।
35. सिद्धान्तस्कन्धः।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	VI	Course Title	Core Course XIII	5	4
		Course Code	SJ 1643		
		Name of the Course	CIKITSĀJYŌTIṢAM (चिकित्साज्योतिषम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. निजागन्तुकुरोगभेदान् अवगच्छति।
2. ग्रहस्थित्या रोगनिर्णयरीतिं जानाति।
3. रोगारम्भशमनकालादिज्ञानं प्राप्नोति।
4. ज्योतिषद्वारा रोगपरिहारमार्गावगमने सामर्थ्यं सिद्ध्यति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	रोगभेदाः	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 12, श्लोकाः 1-26	20
II	रोगचिन्तनम्, उन्मादादिलक्षणम्, चिकित्सा, लग्नाद्यङ्गकल्पना।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 12, श्लोकाः 27-86	20
III	रोगारम्भादिविचाराः	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, अध्यायः 13।	20
IV	मृत्युविचारः।	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, मृत्युप्रकरणम्।	20

Books for Additional Reference

1. फलदीपिका	2. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्।
3. जातकपारिजातः।	4. अष्टाङ्गहृदयम्।
5. चरकसंहिता।	6. प्रश्नकौतुकम्।

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FIFTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ.1643
CHIKITSAJYOTHISHAM

(चिकित्साज्योतिषम्)

(ERTप्रश्नमार्गः:12,13,अध्यायौ,बृहज्जातकम् अध्यायः:23निर्याणाध्याय)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. रोगभावः कः ?
2. सूर्येण किमङ्गं ज्ञेयम् ?
3. स्पष्टतरः सिद्धान्तः कः?
4. ज्योतिषं वेदपुरुषस्य किमङ्गं भवति ?
5. ग्रहगणितस्य कति भेदाः सन्ति ?
6. प्रश्नः कस्मिन् स्कन्धे अन्तर्भवति ?
7. चन्द्रपुत्रः कः ?
8. ज्योतिषशास्त्राधिकारी कः ?
9. व्ययशब्देन कः भावः ज्ञेयः?
10. शुभस्त्रीग्रहःकः?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. बुधः पापयुतः चेत् किं फलम्?
12. अष्टमभावेन किं चिन्त्यम्?
13. पित्तोन्मादस्य परिहारः कः?
14. बाह्यभावाःके ?
15. सन्निपातं नाम किम् ?

16. ग्रहाणां अनिष्टस्थानानि लिखत।
17. ज्योतिःशास्त्रस्य षडङ्गानि कानि?
18. रोगभेदाः कतिविधाः ते के?
19. रिक्तातिथयः काः ?
20. ज्योतिःशास्त्रस्य षडङ्गानि कानि ?
21. शुभग्रहाः के ?
22. वेदाङ्गानि कानि ?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. अनिष्टभावाः के ?
24. रोगः कथं गण्यते? विशदयत।
25. निजागन्तुकभेदान् विशदयत ।
26. त्रिदोषाणां रसकल्पना कथम् ?
27. रोगारम्भकालं विशदयत ।
28. रोगारम्भयामं कथं जायते ?
29. रोगस्थितिः कथमिति विशदयत ।
30. शुभनिमित्तानि लिखत।
31. मृत्युयोगमेकं सप्रमाणं लिखत।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. रोगहेतुं -प्रस्थितिं-परिहारञ्च प्रश्नमार्गदृष्ट्या विशदयत ।
33. ज्योतिःशास्त्रस्य षडङ्गेषु प्रश्नाङ्गस्य प्राधान्यं लिखत ।
34. उन्मादरोगहेतुः लक्षणं परिहारं च स्पष्टयत।
35. निर्याणाध्यायं विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	VI	Course Title	Core Course XIV	4	3
		Course Code	SJ 1644		
		Name of the Course	GŌCARAPHALAVIJÑĀNAM (गोचरफलविज्ञानम्)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. गोचरफलानि अवगच्छति।
2. गोचरवेधविषयकं ज्ञानं सिद्ध्यति।
3. नक्षत्रगोचरफलानि जानाति।
4. विशेषगोचरफलप्रवचनसामर्थ्यम् अर्जयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	शुभाशुभग्रहाणां शुभाशुभस्थानफलानि, ग्रहाणां शुभवेधस्थानानि।	फलदीपिका, गोचरफलाध्यायः, श्लोकः 1-8	15
II	सूर्यचन्द्रयोः द्वादशभावस्थितगोचरफलानि।	फलदीपिका, गोचरफलाध्यायः, श्लोकः 9-12	15
III	कुजबुधगुरुग्रहाणां द्वादशभावस्थितसञ्चारफलक थनम्।	फलदीपिका, गोचरफलाध्यायः, श्लोकः 13-20	20
IV	शुक्रमन्दयोः द्वादशभावगोचरफलानि, राहुकेत्वोः गोचरफलानि नक्षत्रगोचरफलानि च।	फलदीपिका, गोचरफलाध्यायः, श्लोकः 24-50	30

Books for Additional Reference

1. बृहत्संहिता
2. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्।
3. जातकपारिजातः।
4. अष्टाङ्गहृदयम्।
5. चरकसंहिता।
6. प्रश्नकौतुकम्।

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation
 - Test papers : 10 Marks
 - Assignment/Seminar : 5 Marks
 - Attendance : 5 Marks
- 80 % End Semester Assessment
 - Written examination : 80 Marks (3 hours)

SIXTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA

SJ.1644

GOCARAPHALAVIJNANAM

(गोचरफलविज्ञानम्)

(ERT फलदीपिका- गोचरफलाध्यायः)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1= 10

1. फलदीपिकाग्रन्थस्य कर्ता कः?
2. गोचरफलेषु प्रधानग्नं किम्?
3. विक्रमायरिपुगः कः शुभः?
4. नाकनायकपुरोहितः कः?
5. चित्तक्षोभं सुतस्थे वितरति। कः?
6. भाग्ये जीवे फलं किम्?
7. भौमः कः?
8. मेषराश्यधिपः कः?
9. गुरोः उच्चराशिः कः?
10. रन्ध्रभावः कः?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. केषु भावेषु रवेः गोचरफलं शुभम्?
12. चन्द्रमा शुभफलप्रदः सदा । कदा?
13. जन्मत्रयं स्यान्मरणादिदुखम्। कथम्?
14. क्लेशंवित्तक्षयमपि सुहृद्वैर्यमन्त्ये ज्वरं च। कः फलं जनयति?
15. मोदं व्ययं च प्रददाति। कः?

16. षष्ठे कुजचारफलं किम्?
17. रक्तपित्तोष्णरोगं कस्य गोचरफलम्?
18. पुत्रोत्पत्तिमुपैति। कः?
19. आधाननक्षत्रं कर्मनक्षत्रं च।
20. पापग्रहाः के?
21. सफलग्रहफलम्।
22. कुजशनिगोचरवेधम्।

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. लग्नादि द्वादशभावेषु चन्द्रगोचरफलम्।
24. लग्नस्थकुजचारफलम्।
25. बुधगोचरफलम्।
26. ग्रहाणां गोचरफलप्राप्तिकालः
27. दुर्बलग्रहफलम्।
28. सफलग्रहफलम्।
29. ग्रहाणाम् अनिष्टस्थानानि।
30. सूर्यनक्षत्रन्यासक्रमः।
31. दोषकालप्रायश्चित्तः।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. गुरुशुक्रयोः गोचरफलं विशदयत।
33. नक्षत्रगोचरफलानि ।
34. होराग्रन्थेषु फलदीपिकायाः स्थानम्।
35. लत्ताफलानि विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	VI	Course Title	Core Course XV	3	2
		Course Code	SJ 1645		
		Name of the Course	VĀSTUVIDYĀ (वास्तुविद्या)		

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. लक्षणयुक्तभूमिचयने सामर्थ्यम् अर्जयति।
2. गृहनिर्माणरीतिम् अवगच्छति।
3. वास्तुविद्यायाः उत्पत्तिं विकासं च जानाति।
4. उपगृहाणां कूपानां च स्थाननिर्णयज्ञानं सम्पादयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	ग्रन्थप्रयोजनम्, चत्वारः शिल्पिनः, गृहनिर्माणतः पूर्वकृत्यानि।	मनुष्यालयचन्द्रिका, तिरुमङ्गलत् नीलकण्ठ मूसत्, अध्यायः 1	25
II	शङ्कुस्थापनम्, दिङ्निर्धारणम्, भूतलविभागः, वीधयः, मर्मज्ञानम्, वास्तुदेवाः।	मनुष्यालयचन्द्रिका, तिरुमङ्गलत् नीलकण्ठ मूसत्, अध्यायः 2	25
III	वास्तुपुरुषोत्पत्तिः, राजादिभवनमानानि।	बृहत्संहिता, वराहमिहिराचार्यः, वास्तुविद्याध्यायः, श्लोकः 1-27	15

IV	स्तम्भादिसंज्ञा, वास्तुमण्डलविभागः।	बृहत्संहिता, वराहमिहिराचार्यः, वास्तुविद्याध्यायः, श्लोकः 28-42	15
----	--	--	----

Books for Additional Reference

1. मयमतम्	2. बृहद्वास्तुमाला
3. वास्तुमण्डलम्।	4. वास्तुविद्या
5.समराङ्गणसूत्रधारा।	6.विश्वकर्मवास्तुशास्त्रम्।

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

SIXTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
CORE COURSE XV
SJ-1645
VASTUVIDYA
वास्तुविद्या

मनुष्यालयचन्द्रिका (अध्यायः1-2,) बृहत्संहिता (वास्तुविद्याध्यायः1-42श्लोकाः)

Time 3 Hrs

Marks 80

I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10x1=10

1. पूर्वदिशः अधिपः कः ?
2. वास्तुपुरुषस्य मूर्धनि कः देवः ?
3. व्रीहीक्षेत्रे गृहनिर्माणफलं किम् ?
4. बकुलः कस्यां दिशि शुभः भवति ?
5. आपवत्सः वास्तुपुरुषस्य कस्मिन् भागे भवति ?
6. पूर्वनत-पश्चिमोन्नता वीथिः का ?
7. पूर्वदिशि सूत्रवेधफलं किम् ?
8. नववीथिषु प्रथमा का ?
9. बृहत्संहितायाः कर्ता कः ?
10. सर्वासु दिक्षु शुभः।

II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2 = 16

11. नागपृष्ठलक्षणं किम् ?
12. दैत्यपृष्ठफलं किम् ?
13. धान्यवीथ्यां वसतां फलं किम् ?
14. ब्रह्मसूत्रं नाम किम् ?

15. मनुष्यखण्डे निर्मिते गृहे वसतां फलं किम् ?
16. शङ्कोः परिमाणं साधारणतया कियत् भवति ?
17. चत्वारः शिल्पिनः के ?
18. वर्धकिः कः ?
19. यमः कस्याः दिशः अधिपः ?
20. पञ्चशिरस्स्थापने पञ्च शिरांसि कानि ?
21. मनुष्यालयचन्द्रिकायाः कर्ता कः ?
22. तक्षकस्य कर्म किम् ?

III. षण्णां प्रश्नां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 = 24

23. स्तम्भदि संज्ञा।
24. पूर्वापरदिगानयनक्रमः।
25. वास्तुमण्डलविभागः।
26. नववीथिविभागः।
27. ब्राह्मणादि वर्णानां पञ्चविधगृहभेदाः।
28. आग्नेयखण्डम्।
29. श्रेष्ठभूमिलक्षणम्।
30. वास्तुखण्डे वर्ज्याः वृक्षाः।
31. दीपपरीक्षा।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. वास्तुशास्त्रदिशा गृहनिर्माणरीतिः।
33. भारतीयवास्तुशास्त्रस्य वैशिष्ट्यम्।
34. वास्तुशास्त्रदिशा वृक्षरोपणविधिः - विशदयत।
35. वास्तुपुरुषोत्पत्तिः बृहत्संहिताधारेण प्रतिपादयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Special Jyothisha	L	C
BA	V	Course Title	PROJECT WORK	3	4
		Course Code	SJ 1646		
		Name of the Course	PROJECT WORK परियोजनाकार्यम्		

The Project should be submitted at the end of sixth semester examination.

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. तालपत्रविषयकज्ञानं प्राप्नोति।
2. अनुसन्धानपत्रावतरणे सामर्थ्यम् अर्जयति।
3. भाषान्तरीकरणे नैपुण्यं सिद्ध्यति।
4. अनुसन्धानरूपरेखानिर्माणे पटुत्वं सम्पादयति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	Manuscriptology	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi, (topic – 4.0,4.1,4.2)	NA
II	Presentation	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi (topic – 5.0)	NA
III	Translation	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi(topic -6,)	NA
IV	Project Proposal	Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi(topic -7)	NA

Books for Additional Reference

1. Research Methodology
2. ഗവേഷണരീതിശാസ്ത്രം
3. Wikipedia

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- നിർദ്ദിഷ്ടാഭ്യാസ: (Assignment)
- അനുസന്ധാനപത്രലേഖനാഭ്യാസ: (Research Paper writing)

Evaluation process

- Comprehensive Viva : 20 Marks
- Dissertation/ Project : 80 Marks

GUIDELINES FOR PREPARING AND SUBMITTING PROJECT WORK

A. General Guidelines

1. The Project Report may be submitted in Sanskrit.
2. It may be done as a Group or individual under the direct supervision of a teacher. A maximum of Five students may work as a group. The members of the group shall be finalised by the DLMC (Department Level Monitoring Committee)
3. Students should identify their topics in tune with research problems related to their core subjects in consultation with the supervising teacher.
4. They should not engage in Plagiarism or any kind of academic dishonesty while preparing the project report. Credit will be given to original contributions.
5. Three bound copies of project report have to be submitted. One copy will be submitted to the University for Evaluation. The second copy is to be retained at the department. The third copy will be the student's personal copy. Softcopies in pdf format (as a single file) shall be submitted to the supervising teacher through e-mail.

B. The Format:

- Paper size : A4, One sided Laser printing.
- No. of pages : Minimum pages 40 - Maximum pages 80
- Line spacing : 1.5
- Paragraph : Before 6 pt. After 6pt.
- Margins : Left- 3.54cm; Right, Top and Bottom- 2.54
- Page No : Top right side- Use roman figures i, ii, etc. from preface to acknowledgement. Use 1, 2, etc. starting from contents page.
- Font : Kokila Unicode, size- 20
- Foot notes/End notes : font size: 16
- Chapter Heading : Font size- 24, Centre Alignment, Bold and Underlined as-

CHAPTER- I

INTRODUCTION

- Subheadings : Font size- 20, Align left, Bold. Do not underline. May be numbered.
- Quotes : in MLA style (MLA Handbook, Eighth Edition)

- Abbreviations : refer MLA Handbook, Eighth Edition
- Scheme of transliteration: As adopted by A.L.Basham in the book *The Wonder that was India*.
- All Sanskrit and other foreign words in the report prepared in English should be italicized.

C. Documentation of sources:

- **In-text citations:** The report should adopt MLA style in-text citations followed by a 'works cited' list at the end of the document. A typical in-text citation is composed of the element that comes first in the entry in the works-cited list (usually the author's name) and a page number. When documenting a scripture, title or shortened titles are italicized followed by its division (*Rgveda*, I.1.1). For e.g.-

Reading is just half of literacy. The other half is writing (Baron 194). One might even suggest that reading is never complete without writing.

- **Works cited:** This list titled 'Works cited' identifies the sources you borrow from. This should be formatted according to the MLA style, arranged in alphabetical order, using hanging indentation. For e. g.-

Baron, Navomi S. "Redefining Reading: The Impact of Digital Communication Media." *PMLA*, vol.128, no.1, Jan.2013, pp.193-200.

Dorris, Michael and Louse Erdrich. *The Crown of Columbus*. Harper Collins Publishers, 1999.

Jacob, Alan. *The Pleasure of Reading in an Age of Distraction*. Oxford UP, 2011.

- **Bibliographic Notes:** Bibliographic notes may be used if necessary. Notes are used for evaluative comments on sources and references. The reader can acquire additional information through these notes. The flow of the original narration can be kept unaffected by this technique. These are usually titled as 'Notes' preferably at the end of the document. For e.g.-

Many observers conclude that healthcare in the United States is unadequate.¹

Notes

¹For strong points of view on different aspects of the issue, see Public Agenda Foundation 1-10 and Sakala 151-88.

D. Sequence of pages in the Project Report:

- **CoverPage-** (Only needed in the copy to be submitted to the University)

Title of the Project
Project Report

Submitted to the
University of kerala

*for the Partial
Fulfillment of the*

B.A. Degree
Examination
in
**Sanskrit Special
Jyothisha**

Candidate Code

Title of the Project
Project Report

Submitted to the
University of Kerala

*for the Partial Fulfilment of
the*

B.A. Degree Examination
in
**Sanskrit Special
Jyothisha**

Candidate Code
Name of the Department
Name of College
Place

- **Title Page-** (Not needed in the copy to be submitted to the University)
- **Declaration-** by the Candidate (Not needed in the copy to be submitted to the University)

DECLARATION

I/We hereby declare that the Project entitledis an independent work carried out by me and it has not been submitted anywhere else for any other Degree, Diploma or title.

Sd/-
Name

Place
Date

- **Certificate-** (Not needed in the copy to be submitted to the University)

CERTIFICATE

This is to certify that the work embodied in the Project entitled.....has been carried out by (name of Candidate/s) under my guidance.

Sd/-
Name of supervising teacher
Designation

Sd/-
Name
HOD

Place
Date

- **Preface** (Page no. i)
- **Acknowledgement** (Page No.ii) (Not needed in the copy to be Submitted to the University)
- **Contents** (Page no. 1 starts)
- **Abbreviations**
- **Chapter I- Introduction** (no. of pages needed- 6 to 15)should narrate the Meaning, scope, review of literature,need, objectives, and Methodology of the study.
- **Chapter II-** (Core chapter) (no. of pages needed- 16 to 50)
- **Chapter III- Conclusion** (no. of pages needed- 8 to 15)should include the findings of the study.
- **Notes**
- **Works Cited**
- **Appendices** (If any)
- **SelectBibliography.**

Program	Semester	Subject	Sanskrit Jyothisha	L	C
BA	I	Course Title	Complementary Course II	3	2
		Course Code	SJ 1132		
		Name of the Course	FUNDAMENTALS OF JYŌTHIŠŠĀSTRA ज्योतिशशास्त्रतत्त्वानि		

For Sanskrit Nyaya

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

5. भारतीयज्योतिशशास्त्रस्य आधारतत्त्वानि अवगच्छति।
6. द्वादशराशिसम्बन्धविषयान् जानाति।
7. ज्ञान विषये ग्रहनक्षात्राणां अर्जयति।
8. प्राप्नोति। पञ्चाङ्गपरिचयं

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	ज्योतिशशास्त्रस्य सिद्धान्त-फलभेदौ। त्रिस्कन्धत्वम्-षडङ्गत्वम्।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 1- 12 श्लोकाः।	20
II	द्वादशराशीनां विविधाः संज्ञाः, राश्याधिपत्यम्, षड्वर्गाः।	जातकादेशः, पञ्चाङ्गं बुक्त्स्,	20

		प्रथमाध्यायः 1- 16 श्लोकाः।	
III	भावकारकत्वम्, ग्रहकारकत्वम्, शत्रुमित्रविचारः, ग्रहाणां दृष्टिः	जातकादेशः, पञ्चाङ्गं बुक्स, प्रथमाध्यायः 17- 34 श्लोकाः।	20
IV	पञ्चाङ्गानां विशेषपरिचयः, नक्षत्र-वार-तिथि-करण-योगाः।	शिशुबोधः, दैवज्ञकलाधरशर्मा, आद्याः नव कारिकाः।	20

Books for Additional Reference

1. बृहज्जातकम्	2. फलदीपिका
3. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्	4. लघुजातकम्
5. पञ्चाङ्गविज्ञानम्	6. पञ्चाङ्गबोधः

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	---------------------

FIRST SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
COMPLIMENTARY COURSE II - FOR SANSKRIT NYAYA
SJ-1132
FUNDAMENTALS OF JYŌTHIŚŚASTRA

ज्योतिशास्त्रतत्त्वानि

(ERT-जातकादेशस्यप्रथमाध्यायः, प्रश्नमार्गस्य प्रथमाध्याये 1-12 श्लोकाः,
शिशुबोधस्य आद्याः नव कारिकाः च)

Time: 3.00Hrs

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. केन्द्रराशयः के?
2. आत्मकारकः ग्रहः कः?
3. गुरोः दृष्टिः केषु भावेषु भवति?
4. लग्नात् चिन्त्याः विषयाः के?
5. प्रमाणस्कन्धःकः?
6. नित्ययोगाः कति ?
7. मनःकारकग्रहः कः?
8. ज्योतिःशास्त्रस्य कति स्कन्धाः सन्ति?
9. सहोदरः केन भावेन चिन्तनीयः?
10. द्वौ पक्षौ कौ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

- 11.वेदाङ्गानि कानि?
12. पृष्ठोदयराशयः के?
- 13.शीर्षोदयराशयः के?
14. राशीनां वर्णाः के?

15. पुं-स्त्री-नपुंसकग्रहाः के?
16. पणपरापोक्लिमराशयः के?।
17. शुभाशुभवाराः का?।
18. वेदाङ्गानि कानि ?।
19. वेदाधिपतयःके ?।
20. चर-स्थिरोभयराशयःके ?।
21. ग्रहाणां मूलत्रिकोणराशयःके ?
22. तिथीनां नन्दादिसंज्ञाः काः?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. राशयः राश्यधिपाश्च।
24. राशीनां वर्णाः।
25. ज्योतिश्शास्त्रे षडङ्गानि।
26. कालपुरुषस्य अवयवकल्पना।
27. कृष्णपक्षे करणानां क्रमः।
28. ग्रहाणां लोहविचारः।
29. करणानि।
30. द्वादशराशिषु नक्षत्राणां विन्यासक्रमः।
31. नक्षत्राणि, तेषां देवताश्च।

IV. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. ग्रहाणाम् उच्च-नीचराशयः।
33. ज्योतिःशास्त्रस्य स्वरूपम्।
34. षड्वर्गाः।
35. ग्रहाणां शत्रुमित्रसमविचारः।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Jyothisha	L	C
BA	II	Course Title	Complementary Course IV	3	3
		Course Code	SJ 1232		
		Name of the Course	JYOTIRMARGAH ज्योतिर्मार्गः		

For Sanskrit Sahitya

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. ज्योतिश्शास्त्रस्वरूपं जानाति।
2. द्वादशराशीनाम् अधिपानां च परिचयं सम्पादयति।
3. द्वादशराशिषु नक्षत्रविन्यासक्रमम् अवगच्छति।
4. पञ्चाङ्गपरिचयं प्राप्नोति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	ज्योतिश्शास्त्रस्य नेत्रस्थानीयत्वम् । त्रयः स्कन्धाः, षडङ्गानि च ।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 1-12 श्लोकाः।	20
II	कालपुरुषस्य अङ्गविभागः, मेषादिराशीनां वासस्थानानि, राश्यधिपाः, मूलत्रिकोणराशयः, उच्चादिराशयः।	फलदीपिका, मन्त्रेश्वरः, प्रथमाध्यायः 1-7 श्लोकाः।	20

III	शीर्षोदयादिराशयः, राशिभेदाः, भावनामानि, केन्द्रादिसंज्ञाः।	फलदीपिका, मन्त्रेश्वरः, प्रथमाध्यायः 8-18 श्लोकाः।	20
IV	पञ्चाङ्गपरिचयः	शिशुबोधः, दैवज्ञकलाधरशर्मा, आद्याः नव कारिकाः।	20

Books for Additional Reference

1. बृहज्जातकम्
2. जातकादेशः
3. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्
4. लघुजातकम्
5. पञ्चाङ्गविज्ञानम्
6. पञ्चाङ्गबोधः

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

**SECOND SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2020
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA**

COMPLIMENTARY COURSE IV - FOR SANSKRIT SAHITYA

SJ-1232

JYOTIRMARGAH (ज्योतिर्मार्गः)

(ERT-माधवीयस्यप्रथमाध्यायः, प्रश्नमार्गस्य प्रथमाध्याये 1-12 श्लोकाः,
शिशुबोधस्य आद्याः नव कारिकाः च)

TIME: 3.00 HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. वृषभराशेरधिपः कः?
2. तमोग्रहौ कौ?
3. वेदाः के?
4. युग्मराशयः के?
5. केन्द्रादिराशयः के ?
6. ताराग्रहाः के?
7. कति नित्ययोगाः सन्ति ?
8. ज्योतिःशास्त्रस्य कति स्कन्धाः सन्ति?
9. बुधस्य मूलत्रिकोणराशिः कः?
10. लक्ष्मीः कस्य वारस्य देवता ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

- 11.मृदुनक्षत्राणि कानि?
12. चरकरणानि कानि?
13. नन्दादितिथयः काः?

14. द्वितीयभावेन चिन्तनीयाः विषयाःके?
15. पुं-स्त्री-नपुंसकग्रहाः के?
16. द्विपाद्राशयःके ?
17. शुभाशुभवाराः के?
18. वेदाङ्गानि कानि?
19. ज्योतिःशास्त्रं वेदस्य नेत्रस्थानीयमङ्गं भवति। कथम्?
20. पुं-स्त्री,चरस्थिरोभयराशयः के? स्पष्टयत।
21. वेदपुरुषस्य अङ्गकल्पनां विशदयत।
22. पृष्ठदोदयराशयः के ?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. राशयः राश्यधिपाः च।
24. वेदाङ्गानि।
25. ग्रहदृष्टिः।
26. ज्योतिःशास्त्रस्य षडङ्गानि।
27. नन्दातिथयः काः।
28. कालहोरा।

29. शुक्लपक्षे करणानां क्रमः।

30. राशि-ग्रह-नक्षत्राणां परस्परसम्बन्धः।

31. द्वादशराशिषु नक्षत्राणां विन्यासक्रमः।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।

(2x15=30)

32. ग्रहाणाम् उच्च-नीचराशयः ।

33. ज्योतिःशास्त्रस्य स्वरूपम्

34. नित्यजीवने पञ्चाङ्गम्।

35. षट् वर्गाः।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Jyothisha	L	C
BA	III	Course Title	Complementary Course VI	3	3
		Course Code	SJ 1332		
		Name of the Course	JYOTIHPRADIPAH ज्योतिःप्रदीपः		

For Sanskrit Vyakarana

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. अपरिमितगगनमण्डलस्य परिचयं सम्पादयति।
2. राशीनां नक्षत्राणां च विषये ज्ञानं प्राप्नोति।
3. ग्रहविषयकज्ञानं सम्पादयति।
4. पञ्चाङ्गपरिचयं प्राप्नोति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	वेदवेदाङ्गपरिचयः, नेत्रस्थानीयत्वम्, त्रिस्कन्धत्वम्, षडङ्गत्वम् ।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 1- 12 श्लोकाः।	15
II	पञ्चाङ्गपरिचयः।	शिशुबोधः, दैवज्ञकलाधरशर्मा, आद्याः नव कारिकाः।	20
III	राशिविशेषाः, षड्वर्गाः।	लघुजातकम्, वराहमिहिरः, प्रथमाध्यायः।	25

IV	ग्रहाणाम् आत्मादिकारकत्वम्, पूर्वादिदिगीशत्वम्, ग्रहाणां लिङ्गादिकारकत्वम्, षड्बलानि, ग्रहाणां दृष्टिविशेषाः।	लघुजातकम्, वराहमिहिरः, द्वितीयाध्यायः।	20
-----------	--	--	----

Books for Additional Reference

1. बृहज्जातकम्	2. फलदीपिका
3. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्	4. जातकादेशः
5. पञ्चाङ्गविज्ञानम्	6. पञ्चाङ्गबोधः

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

THIRD SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION – 2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
COMPLIMENTARY COURSE VI - FOR VYAKARANA
SJ-1332
JYOTIHPRADIPAH
(ज्योतिःप्रदीपः)

(ERT –लघुजातकस्य 1-2 अध्यायाः, प्रश्नमार्गस्य प्रथमाध्याये 1-12 श्लोकाः, शिशुबोधस्य आद्याः नव कारिकाः च।)

TIME: 3.00Hrs

Total Marks:80

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. राशीनां सङ्ख्या का?
2. नित्ययोगानां संख्या का ?
3. कुजस्य उच्चराशिः कः ?
4. सिंहराशेः अधिपः कः?
5. मीनराशेः अधिपः कः?
6. मन्दस्य उच्चक्षेत्रम् किम् ?
7. एकस्मिन् राशौ कति नक्षत्रपादाः सन्ति?
8. लघुजातकस्य कर्ता कः ?
9. प्रश्नमार्गस्य कर्ता कः ?
- 10.शुक्रवारदेवता का?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. मेषराशेः वर्णः कः?
12. पुरुषराशयः के?
13. ज्योतिःशास्त्रस्य स्कन्धाः के?

14. ग्रहाणां स्वक्षेत्राणि कानि?

15. नवांशः कः ?

16. रात्रिराशयः के?

17. पापग्रहाः के?

18. स्थिरराशयः के ?

19. करणानि कानि ?

20. उपचयराशयः के ?

21. पृष्टोदयराशयः के?

22. शिर्षोदयःराशयः के?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. वेदाङ्गानि लिखत ?

24. ग्रहाणाम् उच्चनीचराशयः।

25. ग्रहाणां वर्णाः।

26. नक्षत्राणि।

27. ग्रहाणां भूतकारकत्वम्।

28. चर-स्थिर-उभयराशयः ।

29. राशीनां वर्णाः।

30. ज्योतिषशास्त्रस्य षडङ्गानि।

31. वराहमिहिराचार्यः।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 =30

32. राशिषु नक्षत्रविन्यासः।

33. ज्योतिषशास्त्रस्य स्वरूपम्।

34. सूर्यादिग्रहाणां बलाबलविचारं कुरुत।

35. पञ्चाङ्गानि विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Jyothisha	L	C
BA	IV	Course Title	Complementary Course VIII	3	3
		Course Code	SJ 1432		
		Name of the Course	JYOTIRVIJNANAM ज्योतिर्विज्ञानम्		

For Sanskrit Vedanta

COURSE OUTCOMES (CO)

After Completion of the modules, the students should be able to :

1. खगोलस्य परिचयं सम्पादयति।
2. राशिग्रहनक्षत्रसम्बन्धम् अवगच्छति।
3. ज्योतिषस्य नेत्रस्थानीयत्वं जानाति।
4. पञ्चाङ्गपरिचयं प्राप्नोति।

COURSE CONTENT (CC)

Module	Topics	Essential Reading Texts	Distribution of Marks
I	वेदवेदाङ्गपरिचयः। ज्योतिषस्य नेत्रस्थानीयत्वम्, त्रिस्कन्धत्वं च।	प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 1- 12 श्लोकाः।	15
II	द्वादशराशिषु सप्तविंशतिनक्षत्राणां विन्यासः, षड्वर्गाः, राशिविशेषाः।	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, प्रथमाध्यायः।	25
III	ग्रहाणाम् आधिपत्यं स्वरूपं कारकत्वं शत्रुमित्रसमनिरूपणं बलानि च।	बृहज्जातकम्, वराहमिहिरः, द्वितीयाध्यायः।	25

IV	तिथिवासरादिपञ्चाङ्गपरिचयः।	शिशुबोधः, दैवज्ञकलाधरशर्मा, आद्याः नव कारिकाः।	15
----	----------------------------	---	----

Books for Additional Reference

1. जातकादेशः	2. फलदीपिका
3. बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्	4. लघुजातकम्
5. पञ्चाङ्गविज्ञानम्	6. पञ्चाङ्गबोधः

Activities, Learning Resources and Assessments: (Suggested classroom activities)

- निर्दिष्टाभ्यासः (Assignment)
- आभ्यन्तरपरीक्षा (Internal Examination)
- श्लोकोच्चारणं कण्ठपाठश्च (Recitation of the verse and by heart the Topic)

Evaluation process

- 20 % Continuous Evaluation

Test papers	:	10 Marks
Assignment/Seminar	:	5 Marks
Attendance	:	5 Marks
- 80 % End Semester Assessment

Written examination	:	80 Marks (3 hours)
---------------------	---	--------------------

FOURTH SEMESTER BA DEGREE EXAMINATION -2022
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTHISHA
COMPLIMENTARY COURSE VIII
SJ-1432
JYOTIRVIJANANAM
(ज्योतिर्विज्ञानम्)

(ERT –बृहज्जातकस्य 1,2 अध्यायौ, प्रश्नमार्गस्य प्रथमाध्याये 1-12 श्लोकाः,
शिशुबोधस्य आद्याः नव कारिकाः)

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

TIME: 3.00HRS

Total Marks:80

I.सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. राशीनां सङ्ख्या का?
2. चन्द्रस्य नीचराशिः कः?
3. कुजस्य उच्चराशिः कः ?
4. मेषराशेः अधिपः कः?
5. कुम्भराशेः अधिपः कः?
6. मन्दस्य नीचराशिः कः?
7. एकस्मिन् राशौ कति नक्षत्रापादाः सन्ति?
8. बृहज्जातकस्य कर्ता कः ?
- 9.प्रश्नमार्गस्य कर्ता कः ?
- 10.शुक्रस्य उच्चराशिः कः ?

II.अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. भद्रातिथयः काः?
12. नन्दातिथयः काः?
13. ज्योतिःशास्त्रस्य स्कन्धाः के?

14. ग्रहाणाम् स्वक्षेत्राणि कानि?

15. नवांशः कः ?

16. चरकरणानिकानि ?

17. पापग्रहाः के?

18. स्थिरराशयः के ?

19. लग्नम् नाम किम् ?

20. करणं नाम किम् ?

21. गुरोः वर्णः कः?

22. होराशब्दार्थः कः?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. शुभाशुभवाराः।

24. वेदाङ्गानि ।

25. पञ्चाङ्गम्।

26. वारदेवताः।

27. ग्रहाणां भूतकारकत्वम्।

28. उभयराशयः ।

29. राशीनां वर्णाः।

30. षडङ्गानि।

31. वराहमिहिराचार्यः।

IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. राशिषु नक्षत्रविन्यासः।

33. ज्योतिषशास्त्रस्य स्वरूपम्।

34. ग्रहाणाम् उच्च-नीच-मूलत्रिकोण-स्वक्षेत्राणि।

35. राशीनां स्वरूपम्।